

Työ on kantanut hedelmän.

N:o 14. 1939

LUO LIPPUJEN!

Tunnettuja *D e g e a* naamareita

kaikkiin tarkoituksiin. Selostukset, hintailmoitukset jo välineet toimitetaan pyydettyäessä.

O/Y ALGOL A/B

Helsinki. Unioninkatu 22. Puh. vaihde 20 631.

SUOMEN KAASUSUOJELUJÄRJESTÖ
Kaasusuojeluvälineosasto

Helsinki. Runeberginkatu 3. Puhelin 26 861.

KOKEMÄEN KARTANO

PEIPOHJA.
(Om. E. E. GRÖNLUND)

KARTANO:

myy maa-, metsä- ja karjataloustuotteita sekä liike- että asuntotontteja asemakaavoiteltulta alueelta Peipohjan asemayhdyskunnassa.

PUUTARHA:

vihanneksia ja kukkia.

TIILITEHDAS:

hyviksi tunnettuja seinä- ja uunitiilejä.

UUTTA
hyväksyttyä mallia

LOTTAPUKU- KANGASTA

vaimisiaa

SEINÄJOEN KEHRUU-
ja KUTOMATEHDAS OY
Seinäjoki

Pyhäkorven KARTANO

PEIPOHJA.
(Om. kapt. Kaarlo Cederberg)

Lohjan Maidonmyynti- osuuskunta r.l.

LOHJA as. Puh. 114 ja 245.

Välittää kaikkia maataloustuotteita ja -tarvikkeita.

Länsi-Uudenmaan Osuusteurastamo r.l.

LOHJA as. Puh. 114, 245, 214.

Välittää teuraskarjaa ja sikoja.

Maanviljelijät, käyttäkää kaikessa omia osuustoiminnallisia liikkeitänne.

Autonosia ja tarvikkeita R & M kuulalaakereita työvälineitä

ARVO VAARNE

KONE- JA TARVIKELIIKE

Puhelimet 61 ja 1269.
Pori — Vähälinnank. 10.

ALAVUDEN APT EEKKI

ALAVUS

Om. T. Martikainen.

HALUATKO ANSAITA?

KANSALLISTA TAISTELUA KÄSITTÄVÄ LAAJA SYVÄPAINO-
ASUINEN KUVAJULKAISU

PYYKKI ON PANTU

ILMESTYY ENNEN SYYSKUUN PUOLIVÄLIÄ?

Kirjaa myydään 100:— hintaisena yleisölle ja saa asiamies jo-
kaisesta myymästään kirjasta 20:— itselleen.

RYHDY ASIAMIEHEKSI!

NIMI:	TARKKA OSOITE:	
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
		YHT.

Kirjat lähetetään tilaajille postiennakolla ja kun ne
on lunastettu, maksaa lehti asiamiehille palkkion

JUSSI PYY urheilukentällä.

Jussi: No pojat, millaisessa kunnossa olette?

Toinen urheilija: Ei kunnossa mitään vikaa ole. Mieli on myös hyvä kun Ruotsikin maaottelussa päihitettiin, mutta en minä oikein ymmärrä ...

Jussi: Mitä et ymmärrä?

Toinen urheilija: No sitä, että siellä Ruotsissa maaottelun jälkeen selvää politiikkaa puhuttiin. Pokattiin isännille oikein nöyrästi ... Ja kun meikäläiset poistuivat, niin ruotsalaiset alkoivat taas ladella epäurheilijamaisia "kohteliaisuuksiaan" ...

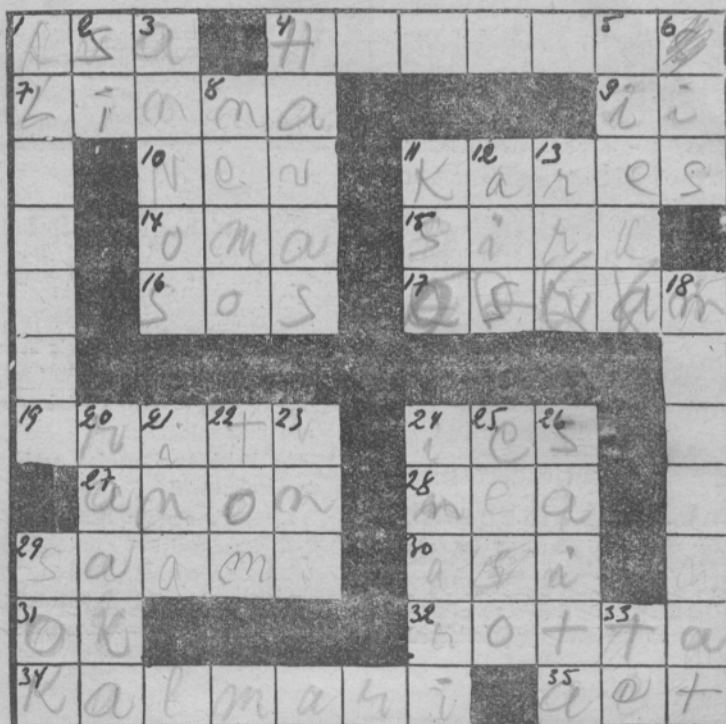
Jussi: Sitäkö tarkoitat, että ruotsalaiset lehdet väittävät, että stadionme rata ei muka olisi sääntöjen mukainen eikä siis sillä saavutettuja ennätyksiäkään saisi hyväksyä?

Toinen urheilija: Sitä juuri ja siksi minua alkaa tympäistä tuo pohjoismainen "yhteistyö" myöskin urheilun alalla. Mitä merkitsevät maljapuheet ja muut kohteliaisuudet, kun aina hävitään ollaan valmiit pistämään selkään puukolla.

Jussi: Älä välitä — se on ruotsalaisilla veressä! — Lähdetään vain lenkille. — On Ilmajoella pian kilpailutkin, joihin täytyy valmistautua.

Kauneus ei H M N - huone-
kaluissa maksa mitään.

RISTISANATEHTÄVÄ:

VAAKASUORAAN:

1) Kotimainen radiomerkki. 4) "Ent.
poliittinen hätäaputyöläinen". 7) "Täy-
sihoitola". 9) Joki. 10) — Orleans, kaup.
"Valloissa". 11) Tunnettu IKL:läinen. 14)
Ei toisen. 15) "Vapsien" perustaja ja joh-
taja. 16) Apua. 17) Sähkölamppu. 19) Ja-
panilainen ministeri, ent. ulkoministeri.
24) Raskas kantaa. 27) Pyydän. 28) Säh-
kjhike. 29) Lappalainen. 30) Tmi Helsing-
issä. 31) Olympia-Komitea. 32) Inhoit-
tava eläin. 34) Unionistaan kuuluisa. 35)
Arttu E. Tanner, (lyh.)

PYSTYSUORAAN.

1) Kaupunki Espanjassa. 2) Sävel. 3)
Määrä. 4) Juutalainen tietotoimisto. 5)
Kiinnipitolaite. 6) Sävel. 8) Eräs Jules
Vernen romaanin sankari. 11) Osakunta.
12) Sävel. 13) Välskärin kertomuksista".
18) Ryssäläisiä talonpoikia. 20) Ei kyp-
sä. 21) Naisen nimi. 22) Amerikkalai-
nen miehen nimi. 23) Ent. kauppatava-
raa. 24) Pitäjä pohjoisessa. 25) Räävä-
suinen "nurkkanikkari". 26) Itära. 29)
Suurliike Helsingissä. 33) Emme me

helsingin

kuvalaattatehdas oy.

HELSINKI LÖNNROTINK 28

TOIMISTO

23 134

TOIMITUSJOHT.

65 526

Veikko Muslosen MAALAAMO

HELSINKI - SANDELSINKATU 4.
Puh. 91 738. (Klo 11—13 ja 16 jälk.)

Suorittaa ammattikoke-
muksella kaikenlaisia
sisä- ja ulkomaalauksia.

Kustannusarvioita pyydettyäessä.

POLIITTINEN TIETOPELI.

1. Mikä on Juhani Tervapään todellinen nimi?
2. Kuka johti saksalaisia Espanjan sodassa.
3. Kuka oli IKL:n johdon ensimmäinen puheenjohtaja?
4. Mikä on Espanjan entisen kuninkaan nimi?
5. Kuka on "La Passionaria"?
6. Minä päivänä mustapaitojen edustajakokous pidetään ja missä?
7. Kuka on Suomen lähettiläänä Yhdysvalloissa?
8. Kuka on "Yhtyneitten lehtien" päätoimittaja?
9. Ketä kuului Sinimustien keskusjohtoon?
10. Montako miljoonaa sotilasta osallistui Italian ja Saksan sotaharjoituksiin?
11. Mitä merkitsee viljatulliien alentaminen?
12. Kuka oli kuuluisien Karjalan metsäissien päällikkö?
13. Mitä tarkoitetaan n.s. "lahjoitusmailla"?
14. Kuka on ulkoministeriön sanomalehtijaoston päällikkö?
15. Kuka on Suomen lähettiläänä Tukholmassa?

(Vastaukset Laukauksia-osastossa).

Päivän kuva:

"Talonpoikaipuolueen" uusin "suuntaus" — ruotsinkielisen maanviljelijäväestön mielistely.

Luo lippujen!

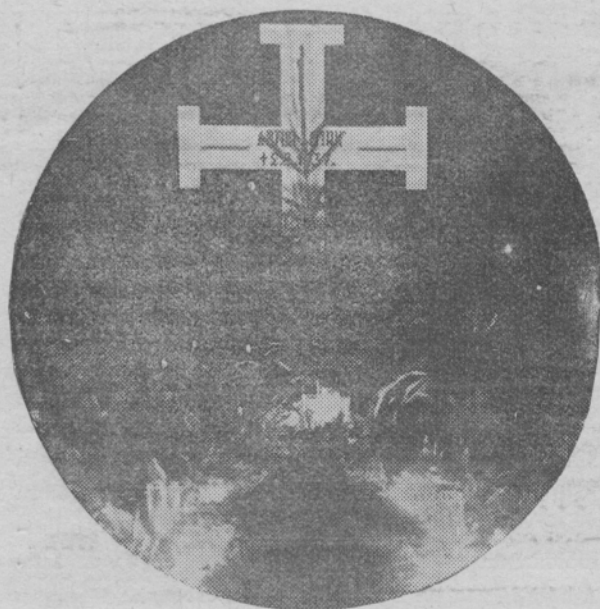
HELSINKI, KANSAKOULUK. 8

PUHELIN 35316

N:o 1

Päätoimittaja: VILJO LIUS

22. 8. 1939

Artur Sirkin muisto

Elokuun 2 päivänä tuli kuluneeksi kaksi vuotta siitä, kun maahamme saatiin tieto Eestin vapaussoturiliikkeen johtajan Artur Sirkin kuolemasta.

Hänen hautakumpunsa pääkaupungin kalmistossa on eräs niistä pyhistä paikoista, joihin kansallinen väki — milloin juhlakulkueina — milloin pieenmpinä ryhminä — rientää osoittamaan kunnioitustaan. Myös Suomenlahden takaa saapuu silloin tällöin joku entinen taistelutoveri johtajansa viime leposijan äärelle, viipy hetken ja sitten taas poistuu jättäen kukkakimpun pienenä muistolahjana miehelle, jonka palavat sanat ja rohkeat teot kerran hetkeksi herättivät Eestin kansan.

Artur Sirk — kunnioitamme muistoanne!

Yllä: Artur Sirkin valkea hautaristi, joka on tuotu kaukaa Keski-Euroopasta, Echternachin kalmistosta, jonne Sirk ensin oli haudattu. Toivottavasti se pian voidaan vaihtaa muistokiveen, jonka hankkiminen on Suomen kansallisen nuorison kunnia-asia.

Oikealla: Artur Sirkin ruumis siunattiin kaksi vuotta sitten omaisten, ystävien ja taistelutoverien täyttämässä kappelissa Helsingissä.

(Lehtemme on ottanut tavaksi joka vuosi elokuun ensimmäisessä numerossa muistaa Artur Sirkä kirjoituksin ja valokuvin.)

UUSI VIRSI

*"Veisatkaa Herralle uusi virsi, veisatkaa Hänel-
le ylistystä hamassa maan ääressä, merenkulki-
jat ja meri täysinensä, meresi saaret ja niissä
asuvaiset."*

Jes. 42: 10.

Raamatunlause puhuu uudesta virrestä. Se on autuaan ihmisen riemun ilmaus. Kerran täyttää taivaat uuden virren riemuinen sävel. Mutta kukaan ei opi sitä harjoittamatta ja juuri tästä harjoituskaudesta tunnussanamme puhuu. Uuden virren sisältönä on ylistys, Herran ja Hänen hyvien töittensä ylistys. On niitä ihmisiä, jotka kiittävät Herraa elämänsä valoisina päivinä, mutta se ei ole vielä uutta virttä. Jotkut jaksavat ahdinkotilassaankin kiittää Herraa, mutta sekään ei ole vielä uutta virttä. Uutta virttä veisataan tapetun Karitsan kunniaksi. Kristus on lunastanut meidät synnistä, vapauteen on hän meidät vapauttanut. Uuden virren laulajilla on juhlapukuna Kristuksen vanhurskaus. Vain pelastetut, armahdetut osaavat tämän laulun. Eivätkä kutkaan muut voi oppia tätä virttä kuin he, jotka ovat ostetut maasta. Virren oppii se, jolle Herra on kirkastanut synnin ja armon.

Osaatko sinä jo uutta virttä? Sinutkin on valittu taivaalliseen kuoroon. Pyydän, että sinäkin opit sen niiden harvojen vuosien aikana, jotka sinulle on suotu. Jumala on valmistanut pelastuksen kaikille. Hän rakastaa maailmaa ja odottaa myös kerran saavansa ylistyksen kaikilta maailman ääritä. Emmekö kiittäisi Karitsaa siitä, että hän on meidät lunastanut karitsanverellä. Älkäämme koskaan lakatko ylistämästä Karitsan kunniaa: "En laulamasta lakkaa, kun sielun iloitsee, kun uuvutettu raukka on päässyt kuormastaan. Se kerran luona Jeesuksen kuin vetten pauhina on soiva kuoros'enkelten Karitsalle kiitosta."

(Pastori Pauli V a a k a s radioaamuhartaudessa).

Mahdolon erehtyä, näissä ihanissa huonekaluissa on juuri HMN ominaisuudet.

SUURET KANSALLISET peruskysymyksemme

Ohjelmamme ja toimintamme peruskiviä ovat sellaiset suuret kansalliset kysymykset kuin ajatus kansallisvaltiosta, Suur-Suomikysymys, maanpuolustusasia ja yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden toteuttaminen. Ne ovat sellaisia tienviittoja taistelussamme, joista ei saa koskaan luopua. Jos sellaista joskus tapahtuu, on nuoriso suistunut konjunktuuripoliittikan liukkaille poluille.

Tälle suurelle kansalliselle ohjelmalle me olemmekin pysyneet uskollisina. Onko vietetty yhtään mustapaitajuhlaa, jossa ei olisi julistettu suomalaisuutta tahi tuota suurta sanomaa heimojemme yhtymisestä? Varmasti ei!

Mutta sen ohella olemme joutuneet myöskin osallistumaan päivänpoliittisiin kiistoihin, jopa määrittelemään kantamme parlamenttaarisinkin kysymyksiin.

Jos harkitsee, kumpi "linja" on kansallisen nuorison taistelussa oleva enemmän etualalla, joutuu ehdottomasti kallistumaan edellisen puolelle.

Päivänpolitiikka on nykyisenä puolueriitaisuuksien ajankohtana niin matalaa ja likaista, että siihen puuttuminen voi ajanpitkää lyödä leimansa myöskin järjestöme ajattelutapaan ja turmella sen hengen. Joudumme ottamaan tapahtumista mittaa vain sen mukaan, mitä "Töölön linnassa" — tuossa puolueriitojen teatteritalossa — tapahtuu. Joudumme tuijottamaan pieniin asioihin silmämme sokeiksi ja vähitellen suuri aatteellinen ohjelma huomaamattamme unohtuu taka-alalle. Ja se kuitenkin kansallisen liikkeen puolueesta eroittaa.

On aivan varmaa, että kansamme suuri enemmistö omassa mielessään on valmis tämän suuren kansallisen ohjelman hyväksymään vielä tälläkin hetkellä. Mutta "aika tekee työtään", kansaa sumutetaan päivästä päivään ja ellei edes nuoriso jaksaa kyllin voimakkaasti suuria päämääristään juhlistaa, niin mihin joudutaankaan? Voi käydä niin, että kansamme vielä kerran huomaamattaan nukkuu etsikkoaikansa ohi!

Nuorison tehtävä ei mielestäni ole taistelu viljatulleista, tulitikkuverosta tai kansaneläkelaitoksesta, vaan työ Karjalan ja Inkerin vapauttamiseksi, suomalaisen kansallisvaltion luomiseksi ja yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden toteuttamiseksi.

Sitäpaitsi on otettava huomioon, että mitä useampiin pieniin puoluepoliittisiin riitakysymyksiin määrittelemme kantamme, sitä harvemmat meihin voivat liittyä, sillä pienissä asioissa ollaan usein eri mieltä.

LAHJOITUSMAAVAINIOILLA

(NOVELLI)

Kirj. VILHO SORVARI.

Valkoinen aamusumu hipoi vielä Valkjärven rantavesiä, ja sorsaparvi heräili ruohikon suojassa. Auringon loimotus paloi aikaisesta hetkestä huolimatta kuumana — minkälainen poltto mahtoikaan kehittyä päivemmällä?

Veikkolan vainoiden liepeillä avautui matalan majan ovi siellä täällä. Mökeissä herättiin kuumaan päivään, ja edessä oli vielä kuumempi: maaorjan työ hovin laveilla vainioilla, voutien ruoskan alla ja kasakkapiikin katveessa. Jo astui sieltä täältä tanhualle synkkä mies tahi vaaleakasvoinen, vapiseva vaimo, ja jossakin pilkahti keskenkasvuisen pojan tai tytön kellahtava tukka. Jokaisen silmä paloi tuijotuksena pelloille. Sinne oli kohta käytävä. Pelon hyymistys vavahdutti vartta. Oli kuin kauheista kauhein painajainen olisi odottanut täyden päivän tulossa. Veri miltei jäähmettyi sitä ajatellessa. Mieskäsi saattoi puristua nyrkkiin, vaimonkäsi vavahdellen pyyhkäistä orjuutuksen kyynelen silmäkulmasta ja lapsenkäsi takertua hädissään äidin tai isän nutun liepeeseen.

Päivä paloi.

Niin oli se taas tullut yhä orjuuttavana kuin ennenkin. Täläisiä päiviä, laupias, hyvä Jumala, oli täällä ollut monta. Monta oli myös tyhjää taloa. Näiden asukkaat olivat ken paennut tätä kurjuutta, ken karkoitettu ryssänmaan perimmäisiin kolkkiin, ken vaipunut veriinsä ruoskamiesten suuissa taikka kaatunut kunnialla ikivihollistaan vastaan noustuaan. Nimet elivät noissa tyhjiä mökeissä, kuiskaten lausutut, milteipä sankarimaiset, jopa pyhätkin nimet, talonpoikaissankarien ja taipumattomien suomalaisten nimet. Ja tämä kylä eli yhä uskossaan: me nousemme.

Niin tämänkin päivän katveessa.

Puolipäivä oli saapunut. Yhä kirvelevämpi hiki oli tippunut miesten otsilta; kirvelevämpi siksi, että voudin ruoska vinkui ympärillä. Tuolla horjahtelee vanha vaimo lyhdettä kootessaan, voudin ääni leikkaa terävänä ilmaa, ja vanha varsi yrittelee työn tahtia. Vaimon luona puree nuori talonpoika hampaitaan vastakkain, Elias Juhonpoika. Hän kääntää katseensa läheisimpään miesnaapuriinsa Matti Mikonpoikaan ja kuiskaa hampaattensa lomitse:

— Matti, eikö tätä jo riittäisi

Se, että suuret kansalliset päämäärät asetetaan etualalle entistä enemmän, ei suinkaan merkitse sitä, että me vetäytyisimme pois poliittiselta taistelutantereelta johonkin pilviä hipovaan "aattelliseen" korkeuteen. Eihän tuki! Taistelumme keskittyy vain suurimpien ja tärkeimpien asioiden ympärille. Päämäärän on tuki aina oltava etualalla. Jos se hautautuu pikkuriitojen alle, olemme siirtyneet puoluenuorison tasolle.

Sii: suuret kansalliset kysymykset yhä enemmän etualalle mustapaitanuorison taistelussa!

Helsingissä 15. 7. 1939.

Viljo Lius.

— Pure hammasta ja kestä, vastaa toinen vinkatteensa iskujen välissä. — Tuolla on ennestäänkin tyhjiä taloja.

— Ja tyhjenee vielä, virkkoi Elias. — Niin kauan kuin ryssä isäntänämme elämiä, on aina tyhjiä mökkejä, joiden ikkunat ammottavat kuin tyhjät silmäkuopat. Hovin pelloilla meistä kiskotaan voima, mutta siitä huolimatta pitäisi elää, korjata omat viljat, maksaa ylettömät verot ja kantaa ikuista häpeää ja kärsimystä. Olemmeko me orjia, me? S—na vieköön!

— Joskus — emme, vastaa Matti synkästi.

Elias pysähtyy leikkuuksestaan, hipaisee tukkaa otsaltaan ja luo katseensa yli vainoiden. Synkkä irvistys peittää hänen kasvonsa hänen nähdessään vanhusten ja lasten raatavan. Siellä täällä viuhahtaa ruoskamiehen siima, kuuluu ähkäisy sen osuessa maallinsa. Lähistöillä olevat kasakat päästävät julman naurun, joka juoksee lyhteeltä lyhteelle kuin haaskakorpin räyryntä. Elias katsoo vain, katsoo. Vouti lähenee silmät kiiluen. Aa, kyllä hän tunsi tuon nuoren talonpojan. Ruoskaa sille ja hiukan silkemmästi kuin muille.

Mutta kun vouti astui Eliaksen eteen ja kohotti ruoskansa, loi tämä häneen sellaisen katseen, että ruoskansiiima pysähtyi paikalleen.

— Lyö, riiviö, silloin leikkaa viikatteeni sinut kahtia! sähähti nuori talonpoika. Vouti vilkaisi pellow syrrille, missä kasakat makalivat koivujen varjossa viinapulloista naukkaillen ja metelöiden. Hän antoi kuitenkin olla. Lavealla pellolla oli liian paljon synkkäkatseisia miehiä, ja hän oli oppinut näkemään, mitä nuo miehet voivat tehdä. Mutta pahaa sisuaan edes johonkin purkaaksensa hän etsimällä etsi erään vanhan ukon uhrikseen. Ukko ei jaksanut seurata toisia. Hän oli vanha, sairas ja nälän runtelema, mutta mitäpä se liikkutti voutia. Työtä oli tehtävä näiden pirulaisten, suomalaiskoirien, jotka kuvittelivat olevansa vapaita.

— Älä lyö! kiljaisi Elias Juhonpoika.

Mutta vouti oli iskenyt, ja vanhus makasi syrjällään lyhteellä. Hänen selkään liimautunut paitansa oli haljennut, ja halkeamasta paistoi esiin verestävä iho. Elias Juhonpoika tuijotti tuohon verestävään kohtaan. Hänen rintansa kuohui, sieraimet paisuivat ja silmissä leiskui kipinöitä. Ennenkuin kukaan ehti aavistakaan, oli hän voudin takana, tarttui ruoskaan ja heitti sen pelloille. Hänen nyrkkiinsä kahmaisi kerran ilmaa, putosi alas, ja parkaiseva vouti lensi selälleen ukon viereen.

— Sinä — sinä — senkin — huohotti Elias kohottaen kätensä uudelleen. Jostakin syöksähti nainen hänen viereensä, hänen vaimonsa.

— Elias, Elias!

Nouse ylös, koira, kiljaisi hurjastunut talonpoika voudille. — Me olemme vapaita ihmisiä, me, sinä olet koirankin orja, mutta muista se myös. Nosta ukko pystyyn ja nopeasti!

Työt olivat pysähtyneet tähän. Koko elonkorjuuväki tuijotti yhtenä silmänä Eliakseen ja voutiin. — Menettää itsensä, kuiskaa joku. — Tästä nousee vielä kova leikki. — Niin, mutta vouti on kiduttanut Eljasta liian monta kertaa. — Pitäisi kestää. — Pitäisi, mutta ei jaks.

Voudin huudot olivat tuoneet paikalle kymmenkunta kasakkaa. Näiden solmuruoskat alkoivat iskeä suomalaisten selkiä. Pari naista käpertyi pyörtyneenä sängelle.

Hetkisen miehet katselivat synkkinä eteensä. Solmuruoska iski Matti Mikonpojan isän maahan, ja samassa paiskautui Matti lähimmän kasakan kimppuun. Tämä oli kuin merkinä yleiseen taisteluun. Talonpojat äännähtivät lyhyesti. Heidän synkät rivinsä huojahti hieman, ja kasakat olivat joutuneet heidän välinsä. Vuosikausia padottu viha purkautui koskena ulos. Mies mieheltä kiihko levisi niinkuin tuli. Ryssät hoipertelivat puolijatuttomina nyrkkien paukkeessa, ja heidän aseensa oli riuhtaistu pois. Joku pääsi pakenemaan ja juoksi henki kurkussa hoviin päin. Kohta säntäsi täältä uusia kasakkaryhmiä pelloille. Tuskin he pääsivät sen liepeille, kun talonpoikien viikatemiehet painuivat heitä vastaan. Kasakoiden keihäät survautuivat heidän riveihinsä, joku talonpoika ähkäisi, kaatui, mutta hänen äänensä kiihoitti toiset eteenpäin. Vainio lainehti kuuman päivän alla puoliksi leikattuna. Sen liepeillä tiukkui jo verta viljalle. Vouti oli kadonnut hoviin. Hätäntyneitä miehiä juoksi päärakennuksen vaiheilla edestakaisin. Kohta ilmoitti kavioiden kopse, että hovista oli lähetetty mies hakemaan kasakoille apuväkeä.

— Me otamme oikeutemme itse suoraan taivaalta emmekä orjana orjan kädestä, suhahti Elias vieressään kamppailevalle Matille.

— Iski isäni maahan, konna! vastasi Matti synkästi. Hänenkin silmänsä paloivat kuumina.

Taistelu taukosi vähitellen kasakoiden peräännyttyä hoviin. Sinne tänne jäi vainiolle tajuton mies. Muutamia laahusteli vesiojille valelemaan polttavaa päätä ja haavoittuneita jäseniään. Naiset olivat sulloutuneet yhteen ryhmään tuijotellen silmät kauhun laajentamina ympärilleen.

HYVÄN KENGÄN KÄYTTÄJIEN LIIKE

on

UUSI KENKÄKAUPPA

VELJEKSET KAMINEN

Seinäjoki - Puhelin 57.

— Tästä nousee kamala leikki, kuiskaa joku miehistä.

— Mitä voit tehdä, vastaa Elias synkästi. — Alkoot käyttäkö ruoskaa nuo ryssät. Antakoot meidän elää ihmisinä omilla maillamme, niin ei mitään tapahdu.

— Taas lähtee joku hilut jaloissa Siperiaan, lausuu eräs vanha mies pyyhkien multaa käsivarressaan olevasta haavasta. — Munta samapa se minne, sillä ei tällainenkaan elämä hääviä ole. Niin tappoivat minun isäni kerran ruoskapenkkiin. Siksi, että oli vastustellut voutia.

Jotkut kiroavat karkeasti. Ei kukaan ajattelekaan työn jatkamista. Vouti on poissa, samoin kasakat. Talonpojat ovat naiseen ja lapsineen yksin vainioilla. Joku vanha nainen istuu ojan partaalla ja nyyhkyttää. Ilmassa tuntuu olevan jotakin uhkaavaa aivankuin hirmuisen ukkosilman edellä. Joidenkin katse nousee arkana taivasta kohti, ja huulet supisevat äänettömiä sanoja. Kukaan ei enää puhu paljon mitään.

Saman päivän iltana juoksee majalta majalle hätäntynyt nuorukainen ja huutaa sisään:

— Komppania sotamiehiä on hovissa!

Hän huutaa huutonsa ovesta oveen ja juoksee lähättäen eteenpäin. Naapurikylästä juoksee hänen jälkeensä tiedustelija. Hän tapaa kujalla suomalaisjoukon, saa kuulla päivän tapahtumista ja kertoo, että jos täällä aiottiin vastarintaan ryhtyä, he olivat valmiit apuun. Mutta ei. Vanhimmat pudistelevat päätään. Odotellaan sotamiesten hyökkäämistä mökeille. Hetket kuluvat ja ehditään neuvotellakin. Joku esittää, että ne, jotka ovat olleet päävoudin erikoisena silmätkkuna, pakenisivat. Silloin astuu Elias Juhonpoika esiin ja sanoo:

— Minä olen yksi pahimmista, mutta en pakene. Mitä minun paostani olisi hyötyä? Ryssä kostaisi minun tekoni syytömmille. Raukka olisin niin tehdessäni. Mitä ajattelet, Matti Mikonpoika, yksi syypää ja voutien vihamies?

— Samoin kuin sinä, vastaa Matti ykskantaan. — Paetkoot ne, jotka haluavat, minä jään. On tässä ennenkin kasakan solmuruoskaa maistettu, vaan ei pakoon juostu. Kerranpa solmuruoskakin lakkaa iskemästä — silloin isemme me.

— Oikein, Matti, sanoo Elias. — Minä tästä tunnen luissani, että ensi yönä on kovat paikat. Mutta käyköön kuinka käy, yhtä kysyn teiltä miehet, samanlaiset talonpojat kuin minäkin: Jos en palaja enää, niin unohtatteko vaimoni ja lapseni? Tiedätte, mikä heilläkin on edessä.

— Emme unohta, Elias Juhonpoika. Jos meillä on leipää, on lapsillasiakin. Vaikka olemme konnan ruoskan alla, sanamme kestää kuin vuori, sen takaan, Elias, kaikkien puolesta, virkkoi vanha Hilrikki.

— Oikein sanoit, Hilrikki, vahvasti miesjoukko.

He seisovat ilta-aurion punertavassa valossa katsellen hoviin päin. Mökkien vaiheilla liuskeli naisia ja lapsia. Pelko ja kauhu kuristeli jokaista. Ei kukaan tietänyt, kenet vietiin. Joku voi ensi yönä menettää isänsä, puolisonsa, poikansa tai veljensä, sulhasensakin, ja syvä tuskallinen odotus vavahteli mielessä. Vain väkivalloin tukahdutettiin kauhu sieluun. Silmät puhuivat mykkinä, ahdistuneina. Tunti kului, toinenkin. Kylän päällä häällyi kammottava epätietoisuus.

Yhtäkkiä peittyi hovin tie pölyyn ja valtaisaan jyminiään. Sotamieskomppania pyyhkäisi ratsain kylää kohti. Jo kimmahti ensimmäisen mökin ovi auki, ja sen asukkaat pyyhkäistiin ulos ja pakoitettiin sotamiesten väliin. Talo talolta, mökki mökiltä tuo hornamainen lauma vaelsi edelleen. Lasten itku ja naisten

(Jatk. siv. 289)

V. 1905 marraskuun suurlakon ajoilta

Tuskinpa kukaan koko Suomessa oli ajatellut loppuun, millaista tulisi olemaan todellisuudessa, kun koko kansa tekisi lakon. Tehtaisiin ja työpaikkoihin nähdenhän lakko kyllä oli jo niihinkin aikoihin jossain määrin tuttua ja koettua, mutta uutta ja ällistyttävää oli, kun junat lakkasivat kulkemasta, postia ei jaettu, virastot lukitsivat ovensa, koulut suljettiin j.n.e. Matkustajat esim. saivat jäädä, monessa tapauksessa siihen, missä olivat lakon puhjetessa, josta varsinkin ulkomaalaiset olivat kiukkuisia kuin ampieiset. Niinpä allekirjoittanut suututti tahtomattaan vallan kamalasti erään ranskalaisen hajuvesikaupiaan, kun tämän vaatimuksiin heti päästä matkustamaan Helsingistä Tukholmaan vastasin, että täytyi olla kärsivällinen ja odottaa. Muukalainen hyppäsi ihan tasajalkaa eikä ollenkaan rauhoittunut, vaikka huomautin vielä, että Ranskan suuren vallankumouksen aikana oli paljon pahempaa eikä meillä Suomessa ollut edes giljotiinia.

Kaikista merkillisin ylläköö suu-

relle yleisölle oli se, kun lakko tuli myös koskemaan poliisilaitosta kaikissa kaupungeissa ja monissa maaseutupaikoissakin. Parissa tunnissa oli kaikki järjestysvalta kuin "tuulen viemää". Ainoastaan putkien vartijat ja jokunen siivooja oli toimeksaan.

Muuten oli erikoisen selvää, että lakko tuli ulottumaan juuri poliisilaitokseen. Sillä poliisilaitosta ei ollut käytetty totuuden ja oikeuden vartijana, vaan mahtajain mielivallan välineenä. Ja siten se oli luonnon pakosta joutunut kansamme isänmaallistenkin kerrosten kammon, vihan ja halveksimisen kohteeksi. Ei haittaa, jos rikolliset vihaavat poliisia, mutta kamala asia on, jos saatetaan kunnan kansalaiset sitä vihaamaan. Kun Venäjän sotaväki alkoi olla kapinatuulella, ei poliisilaitoksella ollut mitään turvaa, ei mistään päin. Sen oli kiireimmiten ruvettava lakkoon, muuten sen paha perisi. Kansanjoukot hakevat kiihkeinä aikoina, varsinkin silloin kun viranomaisten oman edun tavoittelu ja mielivalta

ovat kauan keränneet syttyviä aineksia, purkautumisensa kohdetta. Ja lähinnä oli juuri poliisilaitos.

Siinä oli kolmenlaista väkeä, siksi perinpohjin se silloin oli tuuletettu. Oli paljon varsinaisia venäläisiä, jotka mielihaluista näyttivät suomalaisille "kuka käski". Oli suomalaisia, jotka samoin osoittivat virkaintoa ryssäin käytyreinä. Mutta oli myös suomalaisia, jotka katkeruus sydämissä toimittivat sortajan palvelusta. Ei ollut helppo monenkaan jättää virkaansa, kun seurausena voi olla koko perheen kurjuuteen joutuminen.

Tämä isänmaallisuutensa säilyttänyt aines teki alotteen poliisikunnan lakosta. Ja muutamassa hetkessä oli Helsingin poliisikamari tyhjä entisestä väestä, kun muutamien aktivistien johtamat kansanjoukot tulivat sinne portin täydeltä.

Päällikkyuden otti sotilaskapteeni Kock, joka oli varemmin palvellut venäläisessä sotaväessä ja osallistunut Venäjän vallankumouksellisten toimintaan. Ikävä kyllä, hän oli enemmän Venäjän vallankumouk-

sellisia kuin suomalainen isänmaallinen aktivisti. Koko hänen ajatustavassaan oli jotain epäsuomalaista.

Hänen apulaisikseen joutui pari entistä, erotettua tai eronnutta komisariusta, joukko ylioppilaita sekä kaikenlaista muuta väkeä, mitä sattui.

Tämän kirjoittaja oli ensimmäisen lakkopäivän iltana juuri pääsyt eräistä tehtävistä ylioppilastalolla, kun eräs lähetti pyysi kiireellisesti saapumaan poliisilaitokselle, jossa "tarvittiin työvoimaa". Lähdin sinne. Portissa oli parikymmentä hyvin lajittelematonta miestä, jotka kysyivät tunnussanaa. Kun en sitä tiennyt, selitin asiani, ja minut opastettiin johonkin toisen kerroksen huoneeseen. Kaikki huoneet olivat muuten väkeä ja tupakansavua täynnä ja vallitsi tavanaton sekamelska. Kaikki puhuivat eikä kukaan joutanut kuuntelemaan, kuin pohjalaisten ylioppilaiden entisessä kesäjuhlassa Pietarsaaressa.

En ollut ehtinyt ollenkaan vielä päästä tilanteesta selville, kun ylioppilas L. Bergdahl Oulusta tuli luokseni ja pyysi tulemaan kapteeni Kockin puheille tärkeässä asiassa.

Asia olikin koko lailla mutkallinen. Eräessä virkahuoneessa oli venäläinen poliisiupseeri, joka oli selittänyt, että hän oli saanut virkansa ylemmiltä viranomaisilta keisarin nimessä, eikä aikonut siitä suinkaan luopua "kenen käskystä vain". Hän oli uhannut ampua jokaisen, joka yrittäisi häntä häätää virkapöytänsä äärestä. Minäkin raotin vähän ovea, ja siellä oli tosiaankin täydessä virkapuvussa, pistooli edessään pöydällä sen näköinen ryssä, että äkkiä painoin oven kiinni.

Nyt kapteeni Kock käski minun ottaa kolme miestä mukaani ja mennä hakemaan samana päivänä vi-

rastaan häädetty poliisimestari Ehnehjelm kaupunkiasunnostaan poliisilaitokselle, jotta hän käskisi ryssän lähteä sieltä, sillä ryssä oli luvannut totella "oikeaa esimiestään". Jollei Ehnehjelm tulisi hyvällä, piti palata ilmoittautumaan kapteeni Kockille uusia käskyjä varten.

Löysin poliisikamarista Eino Hevonpää-nimisen ylioppilaan (nyk. pankinjohtaja) ja otin käskyn mukaan vielä kolme miestä mukaani, joista yksi oli entinen konstaapeli. Tämä tiesi, että Ehnehjelm asui n.s. "ryssän talossa", jonka valtio oli ostanut, sillä silloinkaan eivät kunnan kansalaiset halunneet asua samassa talossa sortovaltioiden kanssa.

Läksimme pilkkopimeälle kaupungille, sillä katuvalaistuskin oli lakossa. Kuljimme poikki Kasarmintorin ja saavuimme "ryssän talolle". Sekin oli suurimmalta osalta pimeänä, sillä oli jo puoliyö. Sisäänkäytävät olivat lukossa ja niimpä painelimme portille. Kolkutimme sitä kovakouraisesti brovningin perällä.

Heti ensi kolkutuksen jälkeen kuului karkea ääni, joka huusi ryssäksi: "Kto tam?" (Kuka siellä).

Selitin huonolla ryssäntaidollani, että halusimme tavata poliisimestari Ehnehjelmiä. Vähän ajan perästä tuli useita miehiä portille ja yksi heistä kysyi suomeksi asiattamme. Selitin sen lyhyesti ja mies käski meidän odottaa.

Hetken perästä hän palasi ja käski "vanhimman" (= päällikön) heti tulla Ehnehjelmin puheille paratiiportaiden kautta.

Mikäpä siinä auttoi. Kiiruhdin ovelle ja se avautui heti edessäni. Nyt olivat portaat valaistut ja kaksi miestä seisoi ovella. Astuin sisälle ja he asettuivat heti viereeni, toinen toiselle puolelle, toinen toiselle, vinosti taakseni ihan kiinni minuun. Ymmärsin, että se oli varokeino.

mutta tunsin itseni turvattomaksi kuin musiikkiopin kokeissa, ennen Oulun lyseossa.

Kiipesimme pari porrasta ja yhtäkkiä avautui ovi ja edessäni seisoi poliisimestari Ehnehjelm täydessä virkapuvussa ja hänen rouvansa seisoi hänen vieressään.

Tiukassa äänilajissa kysyi hän asiaani, puhuen ruotsinkielä. Silitin juurtajaksain asian nyt jo kolmannella kielellä.

Ehnehjelm mietti hetkisen ja sanoi lujalla ja varmallalla äänellä: "No, minä tulen heti. Johansson tulee mukaan", lisäsi hän toiselle miehistä, jotka koko ajan olivat melkein nojanneet minuun vinosti taakapäin.

Ajattelin mielessäni Ehnehjelmistä, ettei tuo ryssänkäytyri ainakaan pelkää, olipa muuten mikä tahansa. Ehnehjelm lienee ollut kaikista lahjakkain ja taitavin ryssiä innolla palvelleista suomalaisista.

Sitten lähdimme kaupungille. Ehnehjelm ja Johansson kulkivat yhdessä ja meistä kaksi edessä ja kaksi jälessä. Pimeässä sukelsi esille muutamia kertoja suurilukuisia lakkopartioita, mutta lyhyt selitys avasi aina tien meille. Taskulamppujen valossa voi huomata, kuinka pyöreiksi monen silmät menivät, kun näkivät tämän kuuluisan poliisimestarin meidän saattamamme kulkevan kuin pidätetty kohti poliisikamaria, jossa hän vielä edellisenä päivänä oli ollut rajaton itsevaltiainen, kaikkien lakien yläpuolella — hänkin.

Perillä Ehnehjelm antoi ryssälle pari tiukkaa määräystä, ja tämä häipyi poliisilaitokselta. Joitakin sanoja Ehnehjelm vaihtoi vielä kapteeni Kockin kanssa ja sanoi äänekkäästi: "kaikkien on nyt toteutettava kansan asettamaa poliisilaitosta."

Sitten saatoimme hänet kotiin.

BOLSHEVISTINEN

"sofakirja" Espanjasta.

On tunnettu asia, että Suomesta lähti — luultavasti värvättyinä — suurehko joukko vapaaehtoisia Espanjan punakaartiin. Taistelujen päätyttyä ovat eloon jääneet palanneet kotimaahan ja joutuneet täällä marxilaistemme juhlinnan kohteiksi. Muistamme vielä Helsingin Konservatoriossa pidetyn juhlan, jossa nämä punasankarit esiintyivät yleisölle täysbolshevistisin elein.

Nyt on Espanjan punakaartissa taistelleitten suomalaisten kunniaksi julkaistu jo kirjakin nimeltään "Suomen pojat Espanjassa". Sen toimituskuntaan ovat kuuluneet seuraavat enemmän tai vähemmän tunnetut vasemmistolaiset: Viljo Kajava, Paavo Pajunen, Elvi Sinerovo, Cay Sundström, Taimi Torvinen, Arvo Turtiainen, Katri Vala ja Hel-

Ovella hän lausui kylmänkalsealla äänellä kiitokset.

Lähes neljäkymmenä vuotta on "ajan virta vienyt mukanansa" tästä tapahtumasta, mutta se on jäänyt mieleen kuin poltettuna.

Se on usein saattanut, yhä uudelleen, mieleeni ajatuksen siitä kuinka löyhällä perustuksella on sentään vääryyteen nojaava valta, vaikka se näyttäisi kuinkakin mahtavalta.

Onhan Suomen historiassa tavattavissa ikäänkuin aaltoliike, yhä uusiintuva: Tulee väkivallan ja vääryyden aikoja, mutta tulee taas sen aika, jolloin kansa ravistaa saastan harteiltaan.

Mutta taistelutta se ei ole milloinkaan tapahtunut.

Leino Pentzin.

la Vuolijoki (eli kirjailijatar Juhan Tervapää).

Kirja on kauttaaltaan kommunismin ylistystä. Tämä ilmenee varsinkin loppuosassa, jossa selostetaan punakaarteissa kaatuneitten entisiä elämänvaiheita. Sanonnat "tuomittu valtiopetoksesta", "osallistunut kansalaissotaan" ja "Tammisaaren vanki" ovat korkeimpia kunniamainintoja, joita kirjan tekijät ovat sanavarastostaan löytäneet näitä "sankareita" juhliessaan!

Eräs näyte:

" — Syntynyt Pietarissa marraskuun 14 p:nä 1899. Kaatui Gandesassa elokuun 6 p:nä 1938.

Työmies. Otti osaa kansalaissotaan punakaartissa kuuluen Talikkalan suksikomppaniaan. Kuului kansalaissodan jälkeen Sosialistiseen työväenpuolueeseen ja sen Viipurin kunnallistoimikuntaan. Siirtyi Neuvostoliittoon, kävi Lännen vähemmistökansallisuuksien yliopiston ja tuli matematiikan opettajaksi Petroskoin suomenkieliseen opettajaopistoon. Palasi Suomeen, vangittiin ja tuomittiin valtiopetoksen valmistelusta kuudeksi vuodeksi. Liittyi vapauduttuaan Suomen rakennustyöläisten liiton Talikkalan osastoon ja sos.dem. puolueeseen.

"Toimi kaikella innolla yhteis- ja kansanrintaman aikaansaamiseksi. Kerta kaikkiaan rehti ja kunnon toveri."

15. prikaati."

Lukiessaan kirjaa joutuu taas kerran kysymään: Onko meillä kommunismi lakkautettu, saako täällä ylistää rikoksista ehkä vaarallisinta — valtiopetosta? Mutta kysymys on turha. Tietysti meillä

Mustapaitatyöt

väestönsuojelutyöhön.

Näyttää siltä, että jokainen kansa Euroopassa tällä hetkellä valmistautuu kovan päivän varalle. Kun ajattelemme omaa kohtaamme, niin meidän on muistettava, että meillä jos missään valmistautuminen on jokaisen yksilön asia. Lukumäärän pienuus on korvattava laadun paremmuudella. Erikoisesti on maamme nuorisolta vaadittava, että jokaisen on suorastaan oma-aloitteisesti pidettävä huolta siitä, että kykenee sodan sattua mahdollisimman tehokkaaseen työhön.

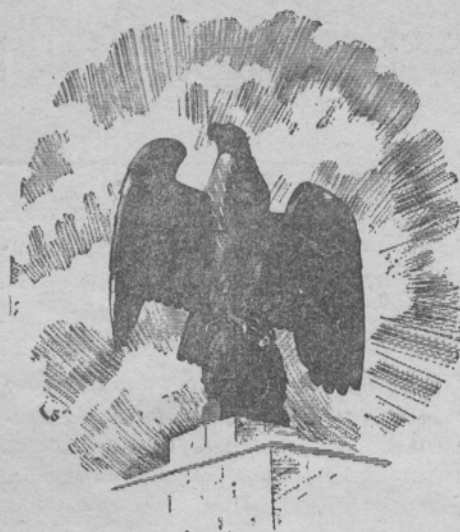
Tänä vuonna on kansamme maanpuolustustahto suurenmoisella tavalla osoittanut voimansa siinä innostuksessa, jolla on ryhdytty rajojamme turvaamaan. Linnoitustöiden takia ei tänä vuonna Kuortaneellakaan nähdä meitä, jotka sinne olemme joka kesä vaeltaneet saamaan uutta intoa isänmaan asiaan.

Mutta naisia on vain suhteellisen pieni määrä voitu ottaa rajalle. Nuoriso-osaston tytöistä ei kaikkialla ole vielä ollut mahdollisuutta liittyä Lotta-järjestöönkään.

Kun koettaa ajatella tytöille joltain vastaavaa, — sellaista, joka siis kuuluu tuohon puolustusvalmiuteen, niin nähdäkseni lähinnä tulee mieleen väestönsuojelutyö. Niinhän sodankin tullessa käy, että kun miehet viedään rintamalle, niin naisten on vastattava asioista rintaman ta-

saa bolshevismia ylistää! Vallitseehan täällä kansanrintama, onhan valtiomme virallisestikin ollut Puna-Espanjan puolella.

Häpeäksi tällaisen kirjan ilmestyminen maallemme joka tapauksessa on.

MATKAKUUMETTA ETELÄ-SATAMASSA.

Helsingissä, eteläsatamassa virtaa ihmismeri Saksan vuorolaivaan "Hanses-tadt Danzigiin". Jäähyväisiä jätetään halkein mielin aivan kuin aiottaisiin erota ikuisiksi ajoiksi rakkaasta Suomen maasta. Kaunis ilta luo tunnelmaa matkakuumetta poteviin nuoriin Kannakselta palaaviin lapiojääkkäreihin, jotka ensi kerran näkevät toisensa, iloiten kättelevät toisiansa ja jo edeltäpäin kuvittelevat koko muistorikkaan ulkomaanmatkansa vaiheet. Rauha, Signe, Martti, Mauri, Urho, Torsti, Erkki ja allekirjoittaneet palavat innostuksesta saada

kana niin paljon kuin mahdollista. Myös väestösuojeluasiasta. Sen vuoksi, — kun miehet linnoittavat rajoja ja valmistautuvat taisteluun maan puolesta, on naisten erikoisesti valmistauduttava suojelemaan tämän maan koteja.

Nyt on siis tärkeää, että jokainen tyttöjen osaston johtaja ottaa selville, onko jokainen jäsen joutunut jo saamaan väestösuojeluopetusta. Lotissahan useat ovat sellaisen saaneet. Mutta ellei — niin olisi huolehdittava siitä, että viimeistään jouluun mennessä jokainen Mustapaitatyttö on saanut ainakin alkeisopetuksen. Ellei paikkakunnalla ole ketään muuta kurssien pitäjää, on jonkun miel. johtajan,

Uudestisyntynyt maa Retkellä Nyky-Saksassa.

I.

käydä läpi kuvittelunsa todellisuudessa, elää muistorikas kesä nykypäivän Saksassa, jonka kiihtyneen elämäntahdin hyökyaalto ulottaa vaikutuksensa kaukaisen isänmaamme rantamille saakka. Jokainen sanoo mielessään: "Me tahdomme elää, me tahdomme tyydyttää uteliaisuutemme, me tahdomme avata silmiemme näkökenttää niin laajalle alalle, ettemme tukehtuisi omaan pienuuteemme ja arvostelisi kaikkia asioita vain oman minämme puitteissa.

KESKUSTELUJA ITAMERELLÄ.

Saksan koulupoikaretkikunta tuntee ilmeistä mielenkiintoa samanlaisia matkatovereitaan kohtaan. Puhkeaa vilkas ajatusten vaihto, missä käsitellään erikoisesti heidän onnistuneen matkansa havaintoja sekä saksalaisen ja suomalaisen nuorukaisen keskinäisiä suhteita.

"Kuvittelimme Suomesta aivan toista. Alhaisella kehitystasoteella olevasta, pikkupirteissä asuvasta, kuvittelumme mukaisesta metsästäjäkansasta on yhdessä silmänräpäyksessä kohonnut eteemme

kirjallisuuden avulla perehdyttävä asiaan ja senjälkeen opetettava muita. Nuorisajaosto antaa neuvoja ja tässä suhteessa.

Siellä, missä jo on väestösuojelukurssin käyneitä tyttöjä, olisi etsittävä yhteyttä paikkakunnan muihin maanpuolustuspiireihin siten, että voitaisiin yhdessä järjestää valistustilaisuuksia. Ehkäpä ei mustapaitatyttöjen nimissä, mutta tarkoitan, että siellä, missä tätä arvokasta työtä tehdään, on meidän jokaisen kykyjemme mukaan oltava apuna.

Ennenkaikkea on tärkeää, että jokaiselle kirkastuu suuri, omakohmainen vastuunsa tämän maan kotaloon nähden.

A. L. Hmo.

elämänhaluinen, voimakas ja ylöspäin tähtäävä kansakunta, joka varmasti kerran on näytävä leijonakyntensä „kun se vielä saa jonkin aikaa rauhassa rakentaa voiton perustaa, jolle se on laskeva onnensa".

— Saksan nuorisoseura pienimpää yksilöä myöten innokkaasti kansansa nykypäivien politiikkaa ja on aina valmis kuulemaan suuren johtajansa käskyä, joka tekee työtä kaikkien saksalaisten hyväksi." — 10-vuotias nuorukainen selittelee Saksan viimeaikojen saavutuksia, "avunantoa Tshekkoslovakialle" ja käytävän myönteiseen suuntaan tapahtuvaa ratkaisua. Se on meillä varmasti jo vuonna 1940, sanoo hentorakennein mies niin vakuuttavasti, ettei se tosiaankaan anna pienintäkään epäilyksen aihetta ja on kuin uskonto tuolle pienelle sotilaalle, jonka varmuus perustuu siihen luojaan uskoon ja vakaumukseen, minkä hän on itselleen vanhemmilta kanssaveljiltään omaksunut. "Stalin on Venäjän diktaattori ja suomalaiset vihaavat ryssiä sydämensä pohjasta." Vielä hän tiesi Suomesta, että meillä on Paavo Nurmi, mutta tähänpä tiedot lopuivatkin.

Puinsinöörin mielestä ei kaikki ollut niin ihanteellisella kannalla kuin yleensä huudetaan. Hän lausui ajatuksensa avomielisesti, mutta oli aina varuillaan, ettei kenenkään sivullisen korviin kantautuisi se pessimismin leima, mikä oli huomattavissa hänen puheistaan. "Opiskelu on muodostunut nykyajan Saksassa erittäin vaikeaksi. Ensin ½ vuotta työpalvelua, 2 vuotta asevelvollisuutta sekä ainaiset hälytykset ovat seikkoja, mitkä hidastuttavat rauhallisen työn tahtia". — "Puolan käytävä on meillä 1940", oli hänenkin järkkymätön uskonsa.

Itämeri lepää rauhallisena; vain pienet aallot liplattelevat laivan kylkeen, heijastavat ihmeellisen sädeloistonsa kannella ilakoiviin matkalaisten elämän halua, nuoruuden ylistystä uhkuviin silmiin, jotka yhähti tähyilevät kaukaisen meren horisontin taakse laskeutuvaa ve

renpunaan verhoutuvaan aurinkoon ...
lta saapuu, laivan nuoriso valmistautuu
viettämään sitä musiikin antaessa
tunnelmaa aavan meren hermoja rau-
hoittavaan hiljaisuuteen.

UNOHTUMATON NÄKY.

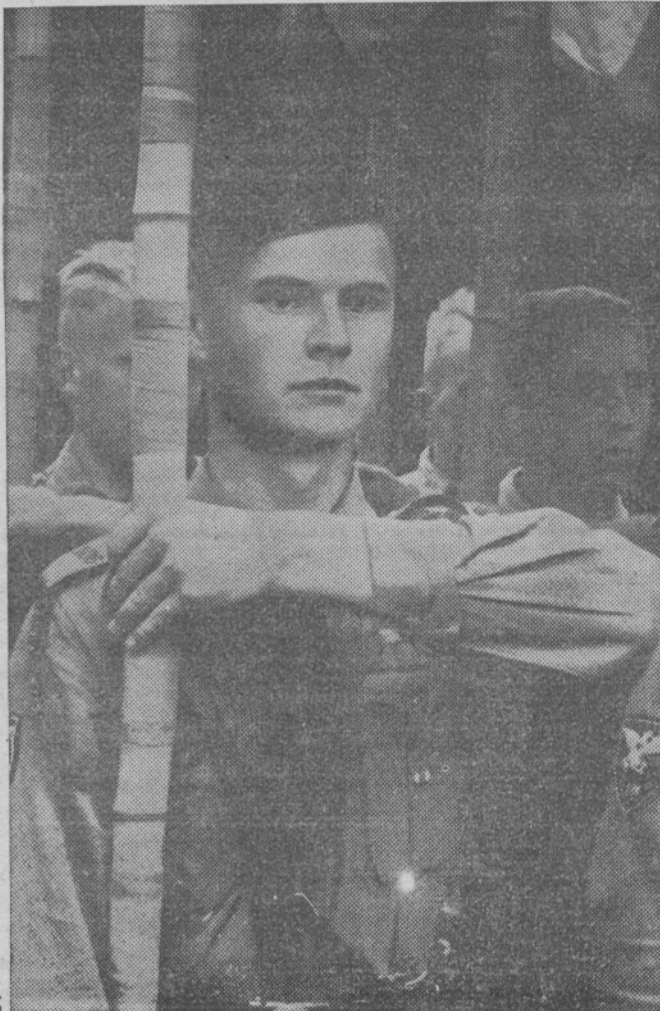
Laivamme laskee Zoppotin satamaan.
Meitä kohtaa mahtava näky, joka ei kos-
kaan hälvene mielestämme: Ruhtinaalli-
sen ylväänä lepää Kolmannen Valtakun-
nan Itämeren laivasto, risteilijöineen,
tykkiveneineen ja vedenalaisineen tyve-
nessä valkamassa. Tuossa on edessäm-
me mahti, joka on niin monta unetonta
yötä tuottanut Englannin ja Puolan
"vain rauhaa tarkoittaville valtiomiehil-
le". Se on sellainen suuri valtti, ettei se
kaipaa tarkempia selittelyjä, vaan pu-
huu omaa koristelematonta, jokapäiväis-
ten kokemustemme tuntemaa kieltään.
Olimme saaneet ensimmäisen vaikutel-
man uudesta Saksasta, vaikutelman, jos-
sa konkreettisesti tunsimme pohjatuulen

voimaa, jo tuonkin kuvan perusteella,
jotakuinkin ymmärrämme sen toisinaan
lapselliselta tuntuvalta voiton varmuuden,
jolla SA-mies puhuu uudesta Saksasta
ja sen suuresta johtajasta.

VASTAANOTTO PILLAUSSA.

Pillaussa tervehtivät meitä kymmenet
Hitler-Jugend ja Bund Deutscher Mädel
(BDM) järjestöjen nuoret tytöt ja pojat
lauluillaan. Torvisoittokunnan kajah-
duttaessa Saksan ylistyshymniä molem-
pien valtakuntien lippujen liehuessa ko-
risteellisissa saloissaan marssi 22 partio-
laista käsittävä, herra Isolammen johta-
mana, Suomen tyttöjen ja poikain jouk-
ko rantaan asettuen sotamiesten tavoin
suoriin riveihin tervetuliaispuheiden
ajaksi. Tuossa oli erittäin edustava pa-
la Suomea ja sellaisena se lähti kyntä-
mään omaa vakoaan, tekemään osansa
maamme tunnetuksi tekemiseksi, ja uu-
sien siteiden solmiamiseksi isäntämaan
ja meidän nuorisoiden keskuuteen.

(Jatkuu).

Saksan uuden
nuorison kas-
vot kuvastavat
rohkeutta ja
tulevaisuuden
uskoa.

Kirja juutalaisista ja heidän valheistaan.

Martti Luther. JUUTALAISISTA
JA HEIDÄN VALHEISTAAN.
Suomentanut T. T. Karanko. Kus-
tanus O. Y. Vasara Helsinki. 218
siv. Hinta 20 mk.

On ollut maita, joissa sanaa "juuta-
lainen" ei ole uskallettu käyttää muuten
kuin kiittävässä mielessä. Nämä ovat
olleet niitä maita, joissa juutalainen ka-
pitalismi ja juutalaisperäinen vapaa-
muurarius ovat olleet vallassa. Nämä
maat ovat olleet henkisesti, aineellises-
sa ja poliittisessa orjuutuksessa.

Maailmansodan jälkeen ovat kuiten-
kin vapaammat tuulet alkaneet puhal-
taa, mikäli koskee juutalaisuuden ar-
vostelua. Euroopan eri kielillä on il-
mestynyt paljon kirjallisuutta, jossa
juutalaisuuden olemus ja menettelyta-
vat kristikansojen hävittämiseksi on pal-
jastettu. Tämän johdosta ovat eksytetyt
politiikot ja monet pimitetyt papitkin
yhtyneet juutalaisten kovaan huutoon
"epäkristillisestä vainosta", "rotujen
kristillisen tasa-arvoisuuden polkemises-
ta" j.n.e. sillä seurauksella, että juuta-
laiskysymyksestä on tullut nykyajan
polttavin kysymys.

Juutalaisuuden maailmanvaltiut on pe-
rustunut periaatteeseen: "hajoita ja hal-
litse". Maailmanjuutalaisuuden vaiku-
tuksesta kansat ovat pirstoutuneet kes-
kenään riitaisiin puolueisiin, minkä ta-
kia niitten puolustusvoima on heikontu-
nut. Juutalaisuus on syyttänyt myös
maailmansodan ja sen avulla kohotta-
nut itsensä entistä lujempaan satulaan,
samalla kun se on velkaannuttanut kan-
sat maailmansodan ainoan voittajan juu-
talaisuuden hyväksi.

Juutalaiskysymys on jo Suomessakin
olemassa ja herättää meillä arvostele-
vaa huomiota. Juutalaisilla on tässä-
kin maassa puolustajia lähimmäisenrak-
kauden ja rotujen kristillisen tasa-ar-
voisuuden nimessä. Ajan Suunnassa ol-
leen uutisen mukaan piti sionistijohtaja,
tri J. Hoffman, viime toukok. 24 p:nä
Suomen eduskuntatalossa kansanedusta-
jille esitelmän Palestiinan kysymyksestä,
käytyään sitä ennen pääministeri Ca-
janderin puheilla.

Kuten Suomen valtiolta on nykyään
suurin piirtein katsoen juutalaisystäväl-
linen, oli oppi-isällämme Lutherillakin

INIMUSTAN VIVALLUKSIA

Terveisiä Kannakselta. — Valtiopetoksen ylistystä.

Terveisiä Kannakselta! Siellä on oltu ja jos aika myöten antaa niin mennään uudelleenkin.

Oli siellä miehiä jos minkälaisia. Oli työläisiä, liikkeenhoitajia, konttoristeja, bensiinipoikia, upseereja, ylioppilaita ja jos mitä. Ja kaikki paiskoivat töitä hiki hatussa. Ei noudatettu kahdeksan tunnin työaikalakia ja voimia ei säästetty.

"Uudenmaan Kunnallislehdelle" voimme vakuuttaa, että emme me "kolmea ruokalajia" siellä vaatineet, emmekä myöskään "kaksia lakanoita" yläksi yhtä vähän kuin "toisen luokan rautatievaunujakaan" matkoille. Hernerokkaa syötiin, teltassa nukuttiin ja työpaikalle meidät vietiin tavallisessa härkävaunussa, jonka laatuiseen herra Vihtori Huhdan tai Sasu Punasen tapaiset proletäärit eivät koskaan suostuisi astumaan.

Sitä me vain Kannaksella pahoittelem-

aikoinaan aluksi sama juutalaisille suopea asenne. Mutta lähempi tutustuminen juutalaisiin sai hänen kokonaan muuttamaan kantansa ja muuttamaan juutalaisten ystävistä heidän jyrkäksi vastustajakseen.

Otsakkeessa mainitun kirjansa suuri uskonpuhdistaja kirjoitti v. 1543. Tämä merkillinen kirja on ollut jo vuosisatoja evankelis-luterilaisille kristityille melkein tuntematon. On merkilläpantava, ilahuttava seikka, että tämä pätevästi juutalaisuuden olemusta ja menettelytapoja valaiseva kirja on juuri tänä hetkenä, jolloin juutalaisuuskysymys on ajankohtainen kaikissa maissa, käännetty suomeksi ja lisäksi vielä alkuperäisestä tekstistä ja suurella huolella ja saannukaisella tarkkuudella.

Kirjassaan suuri uskonpuhdistaja, joka väittelyjen ja tutkimusten kautta oli perinpohjin oppinut tuntemaan juuta-

me, että suomalaisen työväestön enemmistö puuttui joukostamme. Marxilaislehtiemme kirjoittelu sen teki. Sellaista on niitten "maanpuolustusystävyyttä"

laiset, paljastaa kirkkaaseen valoon heidän määrättömän röyhkeytensä, suunnattoman rotuylpeytensä ja heidän törkeän kristinuskoon kohdistuneen pilkkansa. Voimakkain sanoin suuri oppisämme varottaa kaikkia kristikansoja karttamaan teeskenteleviä, veren- ja kostonhimoisia juutalaisia, joita hänen mielestään ei voida todellisesti kristinuskoon käännättää, koska he ovat "ilmieläviä paholaisia" ja raamatun väärärentäjiä, joitten "veressä ja lihassa, luisa ja ytimissä" on viha kristikansoja kohtaan.

Luther sanoo, että juutalaiset ovat omasta syystä hajuksessa kaikkien kansojen keskuudessa, vihaten kaikkia, samalla kun kaikki vihaavat heitä. Luther osottaa juutalaisten messiaskuvitelman perinpohjin vääräksi, samoin kuin heidän vaatimuksensa saada syntyperänsä, ympärileikkauksensa, Mooseksen lain.

Valmista tulee Kannaksella — tulee oikein "iskurivauhilla"! Vaitämme tässä aivan avoimesti,

että palkattu työvoima ei olisi pys-

Kaanaan maan, Jerusalemin kaupungin ja temppelin omistamisen perusteella olla maan ja taivaan herroja. Esitys on murhaavaa, sanonta väkevää ja hilpeällä huumorilla höystettyä, joten se pitää lukijan paikoitellen aika hyvällä naurutuulella ja hänen mielenkintoonsa vireillä alusta loppuun asti.

Luther tahtoi vapauttaa Saksan kansan yhteiskunnallisesta, taloudellisesta ja uskonnollisesta juutalaiskirouksesta. Hän antaa k.o. kirjassaan lopuksi sangen radikaalisia neuvoja Saksan ruhtinaille, kirkkoherroille ja saarnaajille juutalaisvaaran torjumiseksi. Nämä Lutherin esittämät keinot ovat paljon radikaalisempia kuin mihin Hitler nykyään on juutalaisten suhteen ryhtynyt.

Edellämäinittu teos on kirja, jota ei ainoastaan voi, vaan, jota täytyy suositella nykyhetken tilanteessa.

M. J.

Puolan Partioliiton vieraana

Puolan Partioliiton vieraana oli allekirjoittaneella tilaisuus tänä kesänä tutustua Puolan — tuon Euroopan tällä hetkellä keskeisimmän valtion — nuorten partiolaisten (sudenpentujen) toimintaan. Niiden kolmen viikon aikana, jotka Puolassa vietin, opin näkemään puolalaisten suuren isänmaanrakkauden ja vastuuntunnon nuorison kasvatamisesta kunnan kansalaisiksi ja urhoollisiksi sotilaisiksi. Matkani kokemuksista ja vaikutelmista haluaisin erikoisesti Suomen nuorisolle ja sen kasvattajille kertoa seuraavia pieniä pilkahduksia.

Puolan partioliike on syntynyt suunnilleen samanlaisissa olosuhteissa kuin meillä Suomessakin. Meillähän ryssäläinen virkavalta lakkautti partioliikkeen liian "isän-

maallisena" ja "vaarallisena" suuralle Venäjälle. Samoin oli Puolassakin laita. Partioliike joutui alusta alkaen vieraan isännän vainon alaiseksi, se joutui alusta alkaen taistelemaan isänmaallisen ja kansallisen ajatustapansa puolesta. Tässä taistelussa se karaistui ja tässä salaa toimivassa partiojärjestössä kasvoi voimakas usko Puolan itsenäistymiseen. Tänä aikana luotiin ohjelma sotilaallisia tarkoituksia palvelevaksi. Tämä kansallinen nuoriso ei taistellut turhaan, se ei uskonut suotta maansa vapaaseen tulevaisuuteen. Monta sankaria saivat Puolan partiolaiset peittää isänmaansa vapaaseen multaan.

Tämän ajan nuorisosta muodostui sittemmin Puolan partioliikkeen voimakas ydinjoukko. Taistelun

kovat kokemukset kestäneet partiolaiset perustivat oman partiojärjestönsä ja tämän ympärille rakentui koko maata käsittävä voimakas Puolan Partioliitto. Tämä vanha karaistu partiojohtajajoukko tiesi tien, jolle partiotyön oli maassa lähdettävä. Se tunsu selvemmin kuin muut partiotyön suuren kansallisen tehtävän kasvattaa lapsista ja nuorisosta voimakas sekä rauhan että sodan koettelemukset kestävä puolalainen kansa.

Partioliikkeen emämaa on Englanti ja se oli aluksi luotukin vain englantilaisia poikia varten. Liikkeen perustajan, kenraali Baden-Bowellin kasvatusmenetelmät ja poikia mukaansavetävä omatoimisuus saivat kuitenkin monet muutkin maat omaksumaan samat partiotyön ihanteet ja korkeat päämäärät. Partioliikkeen päämäärä ei ole koskaan ollut kehittyä kaikissa maissa samanlaiseksi kansainväliseksi liikkeeksi, vaan muodostua jokaisessa maassa sen vaatimuksia ja olosuhteita vastaavaksi kansalliseksi nuorisoliikkeeksi. Tämän ovat puolalaiset käsittäneet alusta alkaen. He ovat kehittäneet partiotyötään oman kansansa historian, kansan tapojen ja kulttuurin pohjalta.

Sudenpentutyössäkin, joka muodostaa partiotyön pohjan 8—11 vuotisille pojille, on luovuttu kokonaan englantilaisesta järjestelmästä, vain kasvatusmetoodit ja "Biin-Biin" ideologia ovat jäljellä alkupe-raisestä sudenpentutyöstä. Aluksi oli Puolassa kokeiltu englantilaista systeemiä, mutta todettu sen sopimattomuus puolalaisille pojille.

tynyt sellaiseen työsaavutukseen kuin vapaaehtoiset nyt.

Olisi vain sopinut Sasun tulla montun Jeunalle katselemaan, kuinka "herraspojat" heiluttivat lapiota! Olisi voitu vaikka työkipailuakin koettaa ...

Niin, kiitos teille — lapiojääkäritoverit — reiluista päivistä Kannaksella. Muistakaa, että kun sinne taas kerran joukolla palataan, on lapiot vaihdettava kivääriin ja silloin halkookin ilmaa toisenlainen pauke kuin nyt linnoitustyömailla.

Varmaa on, että me silloin siunaamme niitä tovereita, jotka kanssamme olivat kesällä 1939 valjeja luomassa.

★

Punaveljet ovat taas olleet toiminnassa. On saatu aikaan kirja "Suomen pojat Espanjassa", josta mainitaan toisaalla lehdessämme.

Kirjan lopussa on vainajille omistettu osa, jossa kerrotaan suppeasti viidentoista Espanjan punaisissa joukoissa kaatuneen suomalaisen elämäntarina.

Näistä viidestätoista on seitsemän Tamisaaaren pakkotyölaitoksen entistä vanhaa tai punakaartilaisista! Valtiopetoksesta tuomittujen kommunistien muistolle kirjoitetaan siis meillä kirjoja, joissa mainittu rikos lasketaan suureksi ansioksi! Ja tätä kirjaa ovat olleet laatimassa eräät liberaalisen "kulttuurielämämme" merkkihenkilöt kuten esim. kirjailijatar Juhani Tervapää ja — tietysti — kansanedustaja Cay Sundström, joka aina nähdään siellä, missä kommunismille haikahtaa.

Mielenkiintoista on myös todeta, että noista viidestätoista kaatuneesta on ollut kymmenen — kirjan mukaan — jonkun marxilaisjärjestön jäsenenä.

Tekee mieli kysyä, kuka on se mies, joka on marxilaisen järjestöväen keskuudessa harjoittanut miesten rikollista väräystä Espanjan punakaarteihin!

Mahtaakohan Cay Sundström tai madame Palencia tietää?

Sitä kysyy:

Sinimusta.

Kiplingin luoma viidakkoromantiikka, joka on pentutyön perusta Englannissa, oli outo heikäläisille pojille. Niinpä luotiinkin oma järjestelmä, johon hengen antoivat Karpaattien vuoristoasukkaat, Wislan (Weiksel) lautturit, puolalaiset legionistit, vanhat puolalaiset ritarit ja "käytävän" merimiehet.

Esimerkkinä mainitsen pentuleirillä vietetyn "merenjuhlan". Kesä—heinäkuun taitteessa vietti koko Puolan kansa suurta merenjuhlaa. Laivasto harjoitteli Itämerellä, Warsova ja koko maa oli lipuin koristettu, ylioppilaat hehkuivat isänmaallista intoa ja koko kansa puhui puolalaisen meren välttämättömyydestä. Samaan aikaan vietettiin myös pentuleirillä, Gorkie Wielkisä, jossa olin johtajakursseilla, myös suurta merenjuhlaa. Aamusta alkaen olivat pennut puetut merimieskaulukseen ja merimieslakkiin, jotka he itse olivat valmistaneet. Lipunnosto suoritettiin erikoisesti rakennetulla laivalla, merimieslaulut kaikuivat ja koko päivän toiminta oli kokoonpantu mitä erilaisimmista merileikeistä ja -puuhailusta. Illalla nuotiolla johtaja puhui vakuuttavasti puolalaisen velvollisuuksista merta kohtaan, pennut esittivät kuvaelman, jossa todettiin meren olevan elinehto Puolalle ja pennut varmaan vielä yöllä unissaankin muistelivat puolalaista merta, joka on taistellen pidettävä puolalaisena omaisuutena.

Isänmaallinen ja kansallinen henki oli suurenmoista. Puolalaiset partiojohtajat osasivat viedä pentunsa niin elävästi kansallisten kysymysten pariin. He osasivat pikku pojalle sopivalla tavalla tuoda esiin kaiken sen mikä oli puolalaiselle rakasta ja kallista. He itse tunsivat kansansa raskaan menneisyyden, he tunsivat historiansa kärsimykset, mutta he myös muistivat vanhan vapautensa ja itsenäisyy-

MUSTAPAI DAT

Ilmajoelle elokuun 26-27 p:nä.

"Ken vaivojansa vaikertaa,
on vaivojensa vanki.
Ei oikeutta maassa saa,
ken itse sit' ei hanki."

Nämä sanat tuntee varmasti jokainen tämän lehden lukija, mutta erikoisen tutut ne ovat Ilmajoen asukkaille, jossa pitäjässä Ilkan patšas on. Tämä paikkakunta on valittu tämänsyksyisen mustapaitojen edustajakokouksen viettopaikaksi ja edellämainitut lakeuksien miesten vapaudenrakkautta kuvaavat säkeet sopivat hyvin juuri tämän mustapaitakokouksen tunnuksiksi.

Kokouksen ohjelmassa on jälleen useita nykytärkeitä luentoja, varsinkin kokous, tavanmukainen suurjuhla, lauantaina iltanuotio, sunnuntaina käynti kirkossa, urheilukilpailut j.n.e.

Edustajakokous päättyy siten, että osanottajat viedään autoilla sunnuntaina iltapäivällä Lapualle, jossa käydään Kosolan haudalla ja pidetään lopettajaisveljesilta.

tensä, joka oli raskain hinnoin takaisin saavutettu. He tunsivat olevansa rajan kansaa sekä idässä että lännessä ja siksi he halusivat jo pienille sudenpennuillekin opettaa rakkautta ja uskollisuutta Puolaa kohtaan.

Suurenmoisen käsityksen sain puolalaisten kasvattajien vastuuntunnosta. He todella tunsivat elävänsä "lasten vuosisadalla". He tiesivät, että kaikki mitä lapsille ja nuorille annetaan tuottaa kerran hyvän sadon. Koko tämän suuren vapaaehtoisen järjestön voimana oli vastuuntunto nuorison kasvattamisesta ja varustamisesta kaikissa suhteissa kunnan puolalaisiksi.

Piirien kesken järjestetään seuraavat urheilukilpailut: **Pojat:** 3-ottelu (100 m, kuula ja pituus) kolmimiehisin joukkuein sekä ruotsalaisviesti (100×200×300×400 m). **Tytöt:** 4×60 m viesti. Näissä kolmessa kilpailussa parhaiten sijoittunut piiri saa upean kiertopalkinnon vuodeksi haltuunsa.

Etelä-Pohjamaan osastojen pojat kilpailevat 10×100 m. viestissä ja tytöt 4×60 m. viestissä.

Voittaneet osastot saavat kiertopalkinnot.

Osanottomaksu on 25:— ja sisältyy siihen majoitus ja ruokailu. Osanottajien on paras tulla Seinäjoelle junassa, josta pääsee sopivasti jatkamaan matkaa Ilmajoen asemalle, jossa airueet ottavat tulijat vastaan.

Erikoisen sopivaa on järjestää tämä matka eri piireistä niin, että useamman osaston mustapaidat vuokraavat yhteisen kuormat linja-auton itseään kuljetta- maan. On aivan selvää, että yksikään osasto ei saa jäädä ilman edustajaa.

Osanottoilmoitukset on lähetettävä Keskustoimistoon heti.

Mustapaidat! Ilmajoella tavataan!

Huokeakin HMN-huonekalu saattaa olla hyvin kaunis.

ULKO-POLIITTINEN

Ratsaus

Lähes 800 lentokonetta, mikäli japanilaiset tiedot pitävät paikkansa ja miksi ne eivät pitäisi —, ovat ystävämme tähän mennessä sivutöikseen tuhonneet Mongolian rajakahakoissa. Se merkitsee, että ainakin 10:s osa ryssien ensilinjan koneista on särjetty ennenkuin varsinainen sota on alkanutkaan. Että tieto likimain pitää paikkansa ja polsuilla on taas ollut "tuholaisia" riveissään todistaa parhaiten toisen Kauko-Idän armeijan päällikön kenraali Sternin teloittaminen — hirttämälläkö vai ampuamalla lienee sivuasia. Onpa hyvä, että tämä tapa rangaista selkäänsä seaneita kenraaleita ei vielä ollut muodissa ryssän—Japanin sodassa 1904—05, sillä silloin olisi Kuropatkinillekin käynyt hullusti.

Kiinan "sota" sensijaan on ollut hiljaisempaa. Tsiangin "säännöllinen" armeija lienee menettänyt operatiokykynsä ja aissisota sensijaan astunut etualalle. Mutta jakha englantilaiset

on savustettu ulos toimilupa-alueistaan — kiihtyneen toiminta tälläkin suunnalla.

Kyllä on Lontoolla muuten huolta tarpeeksi. M.m. on valtatietä Intiaan ja Austraaliaan yritettävä kaiken lisäksi suojata, vaikka heikoksi se taitaa jäädä Välimeren tiimalta. Gibraltarin varuskunnan on täytynyt olla hälyytyskunnossa jo kuukausimääriä. Egyptiin on kuljetettu m.m. Intiasta — noin kaksi kertaa niin paljon joukkoja, kuin mitä Englannin ja Egyptin välinen sotilassopimus edellyttää. John Bull "suojelee" näes egyptiläisiä saman periaatteen mukaan — ei siis "pakosta" vaan "vapaaehtoisesti", jota nyt Moskovasta käsin meille runnataan. — Lisäksi on Malakan niemimaalle ollut pakko kuljettaa japanilaisten pelosta huomattavia lisäjoukkoja, jotta ei Singaporen äsken valmistunutta linnoitusta jonain kauniina aamuna yllätettäisi. Japanilaiset ovat nimittäin hyvin perillä sikäläisistä heikoista kohdista.

Kaiken kukkuraksi neuvotellaan ja tingitään ryssän kanssa yhteisestä sotaliitosta. Ryssä tahtoi "suojella" naapureitaan "epäsuoraakin" hyökkäystä vastaan ja engelsmanni kyllä antaisi — ja antaakin aikanaan — periksi, mutta häpeilee maailman yleistä mielipidettä. Niin kyynillisen häikäilemättömät kauppaan pienen kansan kohtalosta ei ole käyty sitten Tilsitin aikojen.

Mitä muuten "epäsuoralla" hyökkäyksellä tarkoitetaan, sitä en ole huomannut edes tšekäläisten patkuliehtiemmekään selvittävän ja ulkopoliitikamme pää — Eljas (Hesan — ei Kiuruveden) on hiljaa kuin ahven. Uumoilemme sitäkin, kun ei vain iivana tarkoittaisi jo "politikoivia koulupoikia" — "epäsuorana" hyökkäyksenä ja kohtapuoleen vaatii Urho Kalevalta kollien päitä vadilla. Varmastikin meitä suomalaisia uhataan ja painostetaan jos millä tavalla. Ja kun uhkaukset on loppuun käytetty aletaan ehkä lupausten sarja, mikä erältä osiltaan on meile vielä vaarallisempaa.

Parasta on poistaa rasva kiväärinpiipuista ja hankkia takuut ryssän päällekkarkasta vastaan samalta suunnalta kuin mitä Franco niitä haki ja sai. Mutta tällainen Canossan retki ei oikein tahdo sopia yhteen kaiken sen palturin jälkeen, jota "arvovaltaisella" taholla on puhuttu ja kirjoitettu kansallisista maista.

Paavo S.

Honkien humina ja
koskien kohina,
ne on minun laulujani ja
MALLASKOSKEN
KUOHU-OLUT
minun mielijuomiani.

Mallaskosken Tehtaat Oy.

Seinäjoki - Puh. 68 ja 430.

KEMIKALIO- JA PAPERIKAUPPA

ERKKI SÄRMÄ

LAUTAKYLÄ - LAVIA - KANKAANPÄÄ

Jonni Korpela

TOLEDON KUKKA

(Jatkokertomus)

POLIITTINEN KOMISAARI.

Sitten tuli minun vuoroni. Polvet notkuen astuin poliittisen komissaarin eteen tietoisena siitä, että palo tulee. — Tämä katsahti minuun tuimasti.

— Kenttäpullo? tiukkasi komisaari.

Teeskentelin hämmästyästä ja koetin selittää, että se lieene kadonnut, mutta komissaarin suupielet nytkähtelivät pilkallisesti. Ei uskonut. Viittasi sotamiehille, ja minut marssitettiin johonkin pimeään putkaan.

Taas kerran tein tiliä itseni kanssa. Kuolemantuomiostani olin varma. Aamulla asetetaan minut seinää vasten Francon vakoojana ja tuholaisena!

Yö kului. En nukkunut silmällistäkään. Aamulla varahin — oletin aurin gon tekevän juuri nousuaan — ovi avattiin ja kaksi sotamiestä viittasi seuraamaan itseään.

— Ammuttavaksi! mietin itsekseni ja laahustin sotamiesten välissä eteenpäin. — Miehistö nukkui vielä ja se oli ainoa lohdutukseni. Ei tarvinnut toki kuunnella viimeisillä minuuteillaan maailman eri puolilta kerätyn roskasakin pilkka huutoja.

Kun olimme marssineet kilometrin verran, poikkesimme metsään ja täällä minua kohtasi hämmästyttävä onni. — Sen sijaan, että minut olisi komennettu puuta vasten, silmät peitetty liinalla ja laukaus pamahtanut, sidotut käteni avattiinkin ja toinen sotilaista tarjosi tupakkaa.

— Tehkää työnne — en tarvitse tupakkaanne, ärjäisin vimmoissani, mutta toverit vain hymyilivät.

— Olette vapaa, ystävä. Työskentelemme saman asian puolesta. Viva Espana!

Sen sanottuaan tyrkkäsivät he minulle kirjakuoren käteen, antoivat määräyksen keinotella itseni Madridin ja ilmoittautua siellä muutamalle majurille. Kirjeessä on suositus Mars matkaan!

Saattajat olivat jo poistuneet, kun minä vielä seisoin tien lähellä metsässä suunniltani ällistyksestä.

Poliittinen komisaari oli siis fascisti ja hänellä muutamia apulaisia kompaniasa. Ja minun pelastamiseksi lavastettiin tämä huvinäytelmä.

Piru vieköön — ihmeellinen Espanja.

ULKOMINISTERIN PALVELUKSESSA.

Voiko kukaan aavistaa, mikä minusta tuli? — Puna-Espanjan ulkoministeriön eräs apuri. — Majuri, jonka luo minut komennettiin, luki kirjeessä olleet paperit, mietti hetken, käski poistumaan, kutsui tunnin kuluttua uudelleen sisään ja asia oli sillä selvä. (Epäilin muuten sanottua majuria vahvasti Francon apuriksi).

Madridin hallituksen ulkoministeriötä vartioitiin ankarasti. Yötä ja päivää olivat sen käytävät uskollisten punakaarti laisten pistimillä muusta maailmasta erotetut ja minä olin eräs noista pistin miehistä.

Kerran päivystin ministeriössä eteissä. Oli jo ilta ja käytävä hämärä. Joku ovi aukeni, eräs pitkä, uniformukuinen mies tuli ulos, katsoi minua pitkään, sitten lähestyi ja kuiskasi seesam-sanani:

— Toledon kukka!

Tämän lausuttuaan työnsi hän paperipalan kouraani ja poistui. Hämmästyin ensin, mutta pistin sitten paperin kassessa rauhassa taskuuni, odotin hetken ja salaviihkaa luin, mitä sanomani sisälsi.

"Lähetystön sihteerin pöydällä tärkeä salkku — sihteerin yksin. Anastakaa se." Lopussa mainittiin palkka, johon minun on tämän jälkeen riennettävä.

Tapanani ei ole toiminnan hetkellä siekailla. Nousin, koputin sihteerin ovelle ja sisällä istuva juutalaiskonnan ääni kutsui huoneeseen. Astuin kyllin lähelle häntä muka jotain asiaa toimittakseen, kumautin nyrkelläni miestä leukoihin ennenkuin tämä osasi mitään aavistaa ja jutku tosiaankin kellahti kumoon. Täydensin työtäni vielä ja olin varma, että mies ei ainakaan tuntiin puhu eikä

pukahda. Sitten sieppasin salkun, astuin kylmästi käytävään, portaikkoon ja ulos. Ministeriön edessä näin äskenmainitun upseerin, joka minulle sanomain toi, keskustelemaan jonkun siviilipomon kanssa.

VAKOILUOSASTON PÄÄMAJA.

Kaikki onnistui erinomaisesti, pääsin sanantuoja mainitsemaan paikkaan, jossa minut otti muuan mieshenkilö vastaan ja käski seurata itseään. Poistuinme joitain salatieta talosta ja hetken kuluttuamme tulimme likaiselle pihalle. Saattajani kolkutti yhtä likaiseen keittiö-oveen, meidät päästettiin sisään ja minut jätettiin pitkän, komean mieshenkilön haltuun.

— Missä olen? tiedustelin.

— Francon Madridissa sijaitsevan vakoi luosaston päämajassa, vastasi mies hymyillen, otti salkkuni ja poistui.

Hetken kuluttua hän saapui ilosta säteillen uudelleen luokseni, purjisti kättäni ja ylisti minua maasta taivaaseen. Olin kuulemma siepannut eräitä hyvin tärkeitä papereita.

— Muuan henkilö haluaa tavata teitä, sanoi mies minulle. — Seuratkaa!

Kuljimme yhden huoneen läpi, mies kolkutti, astui sisään minun jäädessäni odottamaan. Hetken kuluttua hän palasi, avasi minulle oven ja kehoitti astumaan sisään.

Akkunan ääressä seisoi ryhdikäs nainen katsellen ulos. Arvasin, että hän on kaunis. Lisäksi olin tuntevinani hänessä joitakin tuttuja piirteitä.

Sitten hän kääntyi — hymyili viehkeästi ja lausui naurusta heläjäväällä äänellään:

— Hyvää päivää, herra Korpela!

— Donner wetter! Mustakulmaisen kapteenin tytär! äännähdin ja koko huone tuntui pyöriävän silmissäni.

— Vihdoinkin!

On ilman muuta selvää, että me syileilimme maan tavan mukaan. Myönnän kuitenkin, että syileilimme kesti muutamia sekunteja liian kauan ollakseen vain tapa.

(Jatkuu).

"PYYKKI ON PANTU" —

LOISTAVA, SYVÄPAINOASUINEN KUVA-
JULKAISU ILMESTYY SYYSKUUSSA.

Lehteämme kustantava yhtiö "Osake-yhtiö Nuorisolehti" kustantaa laajan, n. 70-sivuisen kuvajulkaisun "Pyykki on pantu", jossa käsitellään kuvin ja teksteinkin kansallista taistelua Suomessa, mutta varsinkin mustapaitanuorison työtä.

Kirjassa esitetään ensin kuvin havainnollistettuna kansallisen taistelun historiallinen pohja ja sitten osastossa "Aatteen lippu" luodaan kuvakatsaus suurimpiin aatteellisiin kysymyksiimme. Otsikon "Kansallinen oppositio" alla julkaistaan runsaasti kuvia eri kansallisten järjestöjen toiminnasta. Samoin saa mustapaitanuorison leiritoiminta eri-

koisen osastonsa. Kirja päättyy aukeamiin, joissa on omistettu kuvia Vihtori Kosolan, Bobi Sivenin ja Artur Sirkin muistolle.

Kirjan kantena on työkuva ja ovat kannet kaksiväriset. Toimituksesta huolehtii toimittaja Viljo Lius ja painetaan se Otavan syväpainossa.

Kirja maksaa/sidottuna 100:— ja lankeavat siitä saadut tulot Luo lippujen lehden levikin nostamiseksi.

Kehoitamme kaikkia lehtemme lukijoita ja mustapaitaosastoja ryhtymään kirjan asiamiehiksi. Suuri palkkio takaa etuja myös asiamiehille.

1/2-vuosifilaaajat!

Uudistakaa filauksenne!

Lahjoitusmaavainiolla . . .

(Jatk. siv. 277)

parku kohosi jo taivaalle. Pitkät solmuruoskat lotkahtelivat, parahdukset seurasivat toisiaan, ja niitä säästivät sotamiesten raa'at naurut, kiroukset ja kiljunnat. Talonpojat alkoivat ensin vastarintaa, mutta hevosin syöksyvät ryssät hajoittivat heidät erilleen toinen toisistaan, ja niinpä he yksitellen ylivoiman pakottamana joutuivat sotamiesten käsiin ja samaa tietä köysiin. Julma hahatus kiiri kujilla sotamiesten iskiessä vankejaan ruoskillaan ja raahatessa hevostensa väliin kytkettyinä hovin isolle riihelle päin. Naiset oli sullottu lapsineen yhteen ryhmään, ja heidät pakotettiin seuraamaan miehiään.

Riihen luokse oli syytetty valtava rovio. Sen katospylväiden juurille oli jo koottu valmiiksi köysiä. Päävouti käveli hampaitaan kiristellen edestakaisin tutkien kädessään olevaa kirjaa, mihin oli mer-

via kuin kokonaisen kylän väki. Ympärillä olevien jäyhien talonpoikien silmiin kiertyi kyynel, ja jossakin puhkesi syvä valitus ilmoille näiden kahden ystävyksen kasvojaan värähtämättä joutuessa paaluun.

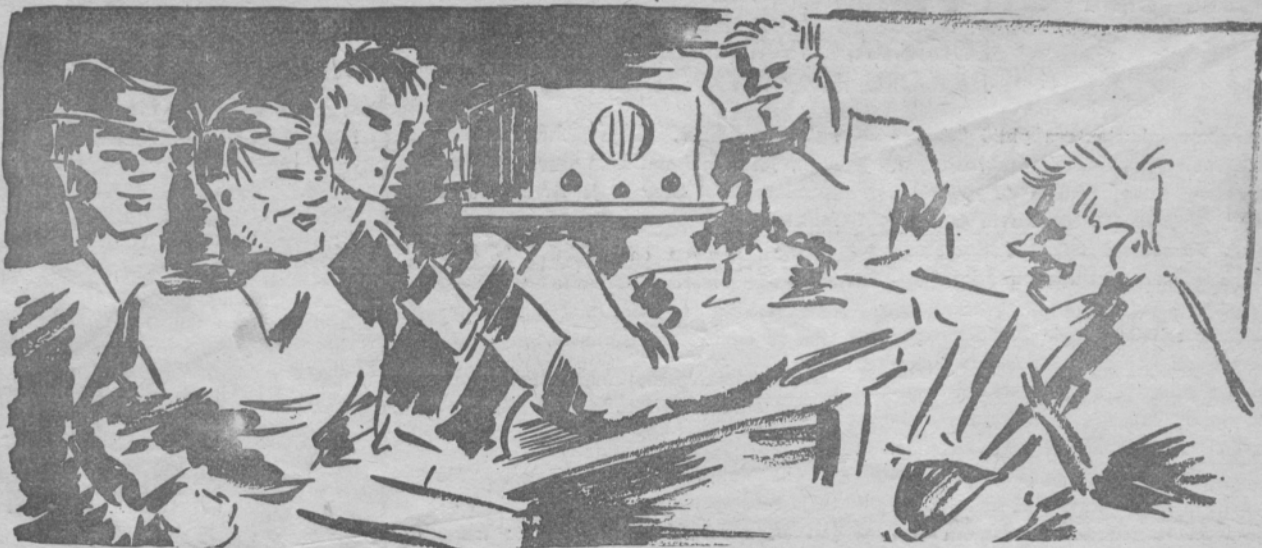
Mutta sitä ennen tapahtui jotakin. Elias Juhonpoika henkäisi raskaasti ja paiskautui kolmesta sotamiehestä huolimatta eteenpäin. Hänen sidotut käsivartensa ponnahtivat ilmaan, päävouti tupertui tunteeseensa oudosti ähkäisten. Elias Juhonpoika peräytyi takaisin. Sotamiehet ryntäsivät vouden luokse ja nostivat tämän istumaan. Hän oli jo kuollut. Elias Juhonpojan valtavat nyrkit olivat ehtineet rusentaa hänen ohimoluunsa.

— Voi mitä teit! ähkäisi Matti Mikonpoika.

— Vapautin kansani yhdestä orjuuttajastaan, vastasi Elias synkästi. Sotamiehet kiristivät jo häntä paaluun ...

Matti Mikonpoika näki Elias Juhonpojan veren juoksevan hänen jalkoihinsa. Ei ääntäkään kuulunut Eliaksen huulilta ...

— Talonpojat, muistakaa vaimoani ja lapsiani, kuului viimein. Solmuruoskat vinkuivat, veri punasi maata, ja nuotion

SAVOTTAJÄTKÄN KERTOMUS

Kirj. Hannu Hämäläinen.

Olimme muutamassa Perä-Pohjolan tukkikämpässä. Nykymaailma on jo niin kummaksi muuttunut, että kaukaisille salosavotoillekin tulee sanomalehti melkein viikon kuluttua sen ilmestymisestä, ja mikä vielä ihmeellisempää, radiokin on sinne ilmestynyt. Aluksi ne olivat tukkimiehen vihonviimeisiä vihamiehiä, ainakin ikäjätjän, sillä eihän Perä-Pohjolan jätjän hermot ole luotu kuulemaan kaikenlaisten kimakkaaänisten naisihmisten sooloesityksiä tahi aarioita y.m.s., mutta sittenpä niitäkin opittiin oikein käyttämään. Kun kuuluu vienostiä musiikkia tahi kimakkaa laulua,

silloin tällöin muuttelikin. "Neuvottelut Moskovassa pysähdyksissä. Periaatteellisista kysymyksistä kuitenkin suurin piirtein sovittu ..." jatkui päivästä päivään, eikä se suinkaan suurestikaan kiinnostanut savottalaisia vaikka olisivat ryssät ja engelsmannit kuinka kauan tahansa toistensa tukasta kiskoneet ja taas välipalaksi toisilleen periaatteellisista kysymyksistä sovinnonpusuja antaneet.

Niinpä jätettiin "mölytoosa" omaan arvokkuuteensa ja siirryttiin muihin aiheisiin. Mutta "Vihaisen Poikelan" Punapää-Iivari ei luopunutkaan niin hel-

Joskus saimme niin paljon rahaa, että oikein itkettämään alkoi, kun tiesi, että on taas liian setelin takia tuhlaamaan ruvettava. Mutta toisinaan sai tiliä odottaa niin kauan, että ruoan puutteen tahtoivat suolen seinämät yhteen kasvaa, ja ryssän pomot ja insinöörit vain selittivät päivästä toiseen, että huomenna tulee, huomenna tulee! Mutta ei huomenissa koskaan ainakaan rahaa tullut, ja jos ryssältä kysyt, kuului taas sama virsi: *Huomenna tulee!* Vasta sitten sitä tuli, kun me suomalaiset suutimme ja selitimme kaunopuheisesti

... ja ...

... ja ...

... ja ...

... ja ...

... ja ...

... ja ...

... ja ...

... ja ...

... ja ...

... ja ...

... ja ...

... ja ...

... ja ...

... ja ...

... ja ...

... ja ...

... ja ...

... ja ...

simme lähteneet, kun kerran olimme saaneet mahamme täyteen ja vaatteet päälle. Ei ainakaan bolshevikkeja vastaan. Johan nyt, kun itsekin olimme melkein samanlaisia sankareita kuin hekin. Paremminkin heidän puolelleen. Ja niinhän sitten sovimmekin, että vaihdetaan linjaa ja pyysimme koreasti siihen luvankin. Ja englantilaiset lupasivat. Kohteliaasti ilmoittivat: Olkaa hyvä! Me maksamme teille vielä kaupanpäällisiksi vapaan junamatkankin, kunhan tulette asemalle silloin ja silloin! Enpä niin tarkkaan aikaa muista. Kun me olimme kuulleet, että engelsmannit ovat juuri niitä maailman jaloimpia luomuksia, syntyperäisiä "kentlemanneja", uskoimme me tietenkin heidän sanaansa ja lähdimme koko kommunistiroikka asemalle määrättyyn aikaan. Mutta olivatpa "kentlemannit" niin konstikkaita, että meitä suomalaisia jätkeäkin petteämään pääsivät, koirat.

Asemalla me nousimme härkävaunuihin, mutta samalla ne suljettiin ja asetettiin aseistetut vartijat oville. Mehän ihmettelimme, että minnekähän tässä nyt oikein kyyti tuleekaan, ja kysyimme sitä vartijoiltakin, mutta ne seisovivat hiljaa kuin muumiot, virnistelivät vain pahan kerran ja näyttivät siltä, kuin olisivat tahtoneet sanoa: Kohtahan näette, missä kuolette.

Kun aikamme olimme nälissämme seisleet kuin sillit täyteen ahdetussa tynnyrissä, joka laivasta pudonneena jäämerellä keinuu ja heiluu rajumyrskyssä, komennettiin meidät vaunuista pois. Kylmä, pureva viima ja meri-ilma kielivät, että oltiin jossakin Jäämeren rannalla, missä sitten liettiin kukaan satamapaikassa. Niin ohikin. Meidät kuljetettiin iankaikkisen vanhaan rappeutuneeseen purkkiin, jolloin jo arvelimme, että ryökäleet aikovat meidät elävältä upottaa, sillä laiva oli tosiaankin niin surkeassa kunnossa, ettei olisi uskonut sen pysyvän kymmentäkään metriä veden pinnalla. Mutta kun saimme matkaseuraksemme useita korkeita herroja upseereita, päätelimme, ettei sentään sellainen ollut tarkoitus.

Vihdoin viimein laiva irtosi satamasta puhkuen ja täristen kuin Muurmannin radan veturit ja aloitti matkan. Emme tienneet vielä kukaan, minne olimme menossa, emmekä vielä perilläkään käsittäneet, mihin oli tultu. Jonkinlainen vankileiri se oli, kolkko ja tuulinen kuin mikä. Jälkeenpäin kuulin, että oli sille sentään nimikin annettu: Svjetoi Noss

niemen vankileiri, Kuollan Pohjoisella rannikolla.

Kolmisensataa miestä oli kaikkiaan vankileirillä, mutta ei kestänyt kauaa, ennenkuin alkoi vähetä ruuan tarvitsijain joukko. Nälkään ja keripukkiin kuoli miestä yhtenäkin päivänä yli kaksikymmentä. Niiden hautaamisessa olikin kova urakka meille, kun itsekin olimme niin heikkoja, että tuskin pystyimme liikkumaan. Vartijoilla ei ollut yhtään paremmat päivät kuin vangeillakaan, sillä ruokaa ei tullut vaikka olisi itkenyt ja rukoillut. Pian olikin suurin osa miehiä jo kuollut. Silloin minä tuumin, että tähnehen voin vielä minäkin kuolla, ellen ajoissa korjaa luitani paremmille ruokamaille ja lihapatojen ääreen. Aloin suunnitella pakoa. Mutta sellainen käsite on melko tuntematon yksinäiselle autiolla alueella olevassa vankileirissä. Juttelin minä muutamille kavereilleni siitä, mutta ne vain pyöritelivät ulospullistuvia silmämuniaan ja tuumivat, että minä olen hullu. Sama se, tuumin minä kylmästi.

Muuan vangeista, Peroon Aaretti, sai kuitenkin hänkin päähänsä pois lähdön, ja niin me yhdessä kampsumme selässä ja rikkinäiset vaatteet ja kuluneet jalkineet yllä lähdimme tallustelemaan pakomatalle. Vartijat eivät olleet tietävänkään lähdöstämme. Olivat päin vastoin hyvinkin mielissään, kun taas häviää pari suuta vähäisiä ruokia syömästä ja uskonpa, että teki vain heidänkin mielensä lähteä seuraksi tuolta pohjoiselta kirotujen paikalta.

Marssimme tietämättä suuntaa, minne mennä. Pääasia oli vain: eteenpäin, tuli mikä tuli. Kaukana taivaanralla siinsi tunturi. Hyvä! Sinne päätimme kulkumme suunnata. Arvelimme, että emme ainakaan erehdy kovin suuria mutkia tekemään, kunhan tiukkaan katsumme pitkin nenänvartta tunturiin ja marssimme sen mukaan.

Jäämeri puhalsi toisinaan kylmää viimaa kuin pahalainen ja toisinaan taas Pohjolan kesäaurinko antoi sellaisen paahteen, että kuivin suin kulkiessa joka askeleella meinasin läkähdyä.

Juomavedestä olikin tavaton puute. Vaikka usein saattoi nevaa joutua polkemaan polviakin myöten vedessä, kuivasi kurkkua niin ankarasti, että mielesä häällyivät kaikki pitkän elämän ajan synnit ja muut pahat teot. Mutta löytyihän viimein jokin rapanen sakeavetinen ojapahanen sieltä täältä, josta sitten litkimme suuhumme auringon kuu-

maksi lämmittänyttä seisovaa vettä.

Päivän raskaan ja rasittavan marssin jälkeen näytti tunturi siintävän yhtä kaukaisessa etäisyydessä kuin matkaan lähtiessämme. Tahtoipa vain mieli apeanlaiseksi käydä, mutta mitäpä turhista. Vaikka ei olisi koskaan perille päästy, kului aika soita tarpoessa sentään paremmin kuin vankileirillä kuolemaa, lisäksi melko kolkkoa kuolemaa odoteltaessa. Teimme komean nuotion, ja tyhjin vatsoin paneuduimme makuulle seuraavana aamuna jatkaaksemme toivottomalta tuntuvaa yritystämme. Mutta toverini ei enää kestänyt. Seuraavana päivänä hän lyhyistyi kokoon maahan ja haukkoi kuumaa painostavaa ilmaa keuhkoihinsa. Huulet olivat kuivuudesta repeilleet. Silloin vasta huomasin, miten vanhan erämaankulkijajätkeäkin aivot nälkä ja kuumuus, joka öisin vaihtuu raakaksi jäämeren tuuleksi, voi pehmentää niin kuin nyt. Miksi emme tehneet matkaa yöllä ja nukkuneet päivällä. Liian myöhästä sitä oli miettiä.

Ymmärsin, että meidän oli jatkettava matkaa ainakin seuraavaan mahdolliseen vesipaikkaan saakka. Hätistin kaveria ylös, mutta hän vain vapisi niin kuin horkassa, eikä pystynyt edes päätänsä kohottamaan. Nostin hänet silloin selkääni ja aloin vaivalloisesti laahata perässäni. Silloin hän yht'äkkiä virkosi, riistäytyi irti ja samassa hyökkäsi silmät oudosti palaen ja hirmuisesti ulvoen kimppuuni. Sain hänen hervottomat kätensä pidäteltä, mutta siitä huolimatta hän jatkoi riuhtomistaan potkien ja vääntelehtien käsissäni. Viimein hän ikäänkuin rauhoittui, ja jäi allapäin seisomaan aavikolle. Silloin purskahti yht'äkkiä verivirta suihkuna suusta ja mies kyykähti maahan. Samassa kuului viimeinen korahdus.

Hän sai hautansa.

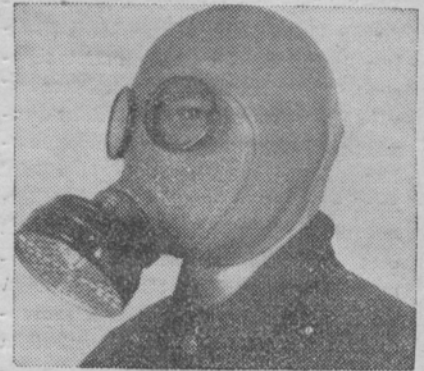
Lähdin matkaa jatkamaan outojen tunteiden vallassa. Kuljin tyhjin vatsoin päivän loppuun ja vielä seuraavan päälle ja pääsin tunturin juurelle. Kovalla työllä kiipesin sen korkeimmalle kohdalle ja sieltä tähyilin joka suuntaan, näkyisikö missään merkkiä ihmisistä. Kaukana, tuskin sumun vuoksi näköpiirissä, kaartui häämöittävä tunturijono. Silloin silmäni havaitsivat sen, mitä olivat hakeneet.

Näin savun nousevan etäällä. Lähdin sitä kohti rämpimään, ja löysin kalastajia. Niiden aluksessa pääsin matkaani jatkamaan. Tosin en mitään koko mat-

Opi käyttämään kaasunaamaria!

SITÄ TAITOA VOIT KOHTA TARVITA.

Suomalainen väestönsuojelunaamari /39.

Vs. naamari /39 käsittää kasvo-osan, suodattimen ja naamarikotelon.

Kasvo-osassa on päähuppu, naamarilasit ja leukakappale. Päähuppu on pehmeätä ja joustavaa kumia ja on pään muotoinen sekä etupuoleltaan vahvistettu. Päähuppu sulkee sisäänsä pään takaraivolle saakka. Hupun reunassa ylhäällä on kuminen reunan kiristysnauha, jonka avulla hupun reunaa löysällä ollessa voidaan kiristää tiukemmalle. Hupun yläreunassa sisäpuolella on naamarikokoa osoittava merkki M, N tai L. Merkki M (Miehet) tarkoittaa suurta kokoa, perusmitta (silmien etäisyys leuan päästä) yli 11.5 cm, merkki N (Naiset) keskikokoa, perusmitta 10.5–11.5 cm ja merkki L (Lapset) pientä kokoa, perusmitta alle 10.5 cm. Naamarilasit ovat vahvistettua lasia (triplex), mutta tullaan myös käyttämään seloonista valmistettuja naamarilaseja. Naamarilasit on metallirenkailla puristettu kasvo-osan naamarilasipitiimiin. Leukakappale on bakeliitista ja kiinnitetty kasvo-osan leuka-aukkoon. Leukakappaleessa on kierreosa ja sen pohjalla kumiiviste suodattimen kiinnittämistä varten. Samoin on sisäänhengitysaukossa naamarin sisäpuolella kuminen sisäänhengitysläppä. Leukakappaleen alaosassa on uloshengitysläppäkotelo. Läppäkotelossa on läppänä kiillelevy, jonka kierrejousi painaa läppäkotelon tiivistyspintaa vastaan. Läppäkotelo on naamarin ulkopuolella suljettu kierrekannella. Naamarin sisäpuolella on läpän suojana ristikko, sekä sisään- että uloshengitysläpällä on pieni hengitysvastus

LAMPIMÄT "TUNTEET".

Ruotsin ja Suomen A-urheilumaalotteen lopettajaisissa Tukholmassa puhuttiin politiikkaa. (Kuinkas muuten, sillä olihan Kekkonen läsnä.) Tällöin muuan tunnettu ruotsalainen valtiemies kosketeli pohjoismaista yhteistyötä ja lausui suunnilleen niin että vaikka Ruotsi ei pystyisikään Suomea auttamaan käytännössä, niin "tunteita" ei tarvitse silti epäillä!

Tosiaan — aitoruotsalainen lohdutus!

Kun Suomen pojat vuodattivat vertaan Kaarle XII sotaretkillä ja maamme sai sinä aikana, kestää ison vihan — historiamme katkerimman kärsimysnäytelmän — saimme ruotsalaisilta avuksi vain "tunteita".

Vuonna -18 kävimme verisen vapautistelumme. Käyttäen tilannetta hyväkseen iski virallinen Ruotsi puukon kansamme selkään.

Tilanne on nyt — monivuotisen pohjoismaisen suuntauksen jälkeen — sama. Vain "tunteita" luvataan.

Ikävä vain, että ne eivät meitä auta. Tarvitsemme tykkeitä, miehistöä ja muu-

kasta tiedä, sillä saatuaani mahani täyteen muonaa, nukuin kuin härski silli kaksi ja puoli vuorokautta yhteen painoon.

Tännepä kotimaan kamaralle vihdoin tultiin. Mutta turhaa on minulle enää syöttää juttua syntyperäisistä jalorotuisista "kentlemanneista". Minulla on niistä hieman toisenlainen käsitys.

AH RAKAS RYSSÄ!

Liekö ilmestynyt ainuttakaan kommunistilehti "Soihdun" numeroa, jossa ei tavalla tai toisella olisi tehty propagandaa neuvostoryssän puolesta. Kesäheinäkuun numerossaan lehti värvää osanottajia ryssien "maatalousnäytelyyn" Moskovaan ja kehuu maasta tai vaaseen bolsheviikkien "saavutuksia" maatalouden alalla.

Nuo "saavutukset" kyllä tunnetaan. Miljoonia nälkään kuolleita talonpoikia, maatalouden täydellinen romahdus kolhoosijärjestelmän aikana, itsenäisen talonpoikaistalouden häviäminen — mikäli sellaista on ryssänmaalla koskaan ollutkaan — siinä muutamia niistä. Puhumattakaan siitä, mitä bolshevistinen valtakausi on merkinnyt suomalaisille, maataloudesta eläville heimoille.

Luulisi, että "Soihdun" iljettäisi numero numeron jälkeen kehua ryssää, ikuista vihollistamme ja heimojemme vuosisataista sortajaa. Kuuntelisi edes niitten työläisraukkojen puheita, joita silloin tällöin loppuun ajettuina pakolaisina saapuu maahamme. Heiltä "Soihdun" toimitus saisi paremman kuvan neuvostoparadiisin oloista kuin Moskovan maatalousnäytelmästä!

ta selvää avustusta. "Myönteisyys" ei ryssiä pysty kurissa pitämään.

Täytyy sanoa, että eräs tämän vuosikymmenen suurimpia poliittisia humppukiesityksiä on n.s. pohjoismainen suuntaus sotilaallisessa mielessä.

Suodatin on alumiinipellistä ja varustettu kaasu- ja pölysuodatinkerroksella. Suodatin on kevyt, mutta vastaa niitä vaatimuksia, mitä rintamantakaisissa olosuhteissa voidaan suodattimelle asettaa. Kesto aika on kohtalainen ja pölysuodatusteho hyvä. Suodattimen vastus on myös kohtalaisen pieni. Vs. naamarissa voidaan käyttää myös ks. naam. /38:n suodatinta.

Naamarikotelo on valmistettu lujasta ja kosteutta kestävästä pahyista. Se on ensisijassa tarkoitettu säilytyskoteloksi. Harjoituksissa voidaan käyttää myös tiiviistä kankaasta valmistettua yksinkertaista naamarilaukkuja. Pahvikotelo on suorakulmion muotoinen (kuva 16) ja varustettu säädettävällä kantohihnalla. Kantohihnan säätö tapahtuu vetämällä hihnan juoksevaa päästä tarkoitettulle pituudelle ja kiinnittämällä sitten nauhan avoin pää laatikon sisällä olevaan pidikkeeseen. Kotelon yläkulmassa on erotettu osa lasivoidetta ja flanelitilkua varten. Kotelon kannessa sisäpuolella on painettu vs. naamarin käyttö- ja hoito-ohjeet sekä päällipuolelle kulmaan naamarikokoa tarkoittava merkki M, N tai I. Kantohihnan vastaisessa päässä koteloa on ympyrällä ja suorilla viivoilla merkitty alue, joka leikataan pois silloin, kun koteloa on tarkoitus käyttää naamarin ollessa kunnostettuna. Tätä leikkausta ei kuitenkaan ole syytä tehdä ennenkuin se on välttämätöntä, koska laatikon kunto siitä huononee. Naamarin kasvo-osan sisällä säilytyksessä on vielä päähupun muotoinen pahvi, joka pitää päähupun säilytysmuodossaan poimuista vapaana. Tässä pahvissa on reikä, johon suodattimen kierreosa työnnetään ja suodatin silloin pysyy paikoillaan päähupun sisäpuolella. Pahvikotelon aukenevalla puolella on kannessa ja kotelossa lukonastat, joiden ympärille toisessa lukonastassa oleva nuora kierretään, kun laatikko halutaan sulkea.

Naamarin säilytys.

Kuten edellä jo osittain on käynyt ilmi säilytetään naamari naamarikotelossa (kuva 16) suodattimen ollessa asettuna muotopahvissa olleeseen reikään ja pahvin sijoitettuna päähupun sisälle niin, että se ei kiristä päähuppua. Pahvikotelo on suljettuna säilytettäessä. Kuumuus, pakkanen, liiallinen kuivuus ja kosteus vaikuttavat haitallisesti naamarin säilyvyyteen. Edullisia säilytyspaikkoja ovat kuivat kellarit ja poh-

joiseenpäin olevien huoneiden komerot, naamarin ollessa pitkän aikaa käyttämättä, tulee sen kumiosia 1—2 kertaa vuodessa käsin hieroa.

Naamarin kunnostaminen ennen käyttöä.

Naamarilasien sisäpinnalle sivellään ohut kerros lasivoidetta; naamarin kasvohupun sopivaisuus päähän tarkastetaan vetämällä huppu päähän ja säätämällä kiristysnauhan avulla hupun reuna sopivan kireälle niin, ettei huppu kiristä haitallisesti päätä, mutta ei myöskään ole löysällä. Tässä yhteydessä tarkastetaan myös naamarin tiiveys siten, että käden kämmenpohja painetaan tiiviisti leukakappaleen kierreaukkoa vastaan ja hengitetään sisään. Jos naamari tällöin painuu kokoon kasvoja vastaan eikä ilmaa päähupun reunojen tai uloshengitysläpän kautta pääse sisään, on naamari tiivis. Uloshengitysläppä voi vuotaa silloin, kun sinne on pääsyt hiuksia tai muita roskia ja saadaan ne yleensä voimakkaan uloshengityksen avulla poistumaan; suolatin kierretään tiiviisti naamarin leukakappaleeseen; Ks. naam. /38:n suodatinta käytetäessä poistetaan ensin suodattimen kierrekansi ja pohjan repäisykansi.

Naamarin käyttö.

Kantoasento. Naamaria kuljetetaan naamarikotelossa tai kankaisessa naamarilaukussa. Pahvilaatikkaa käytetäessä voidaan kanto suorittaa kädessä kantohihnasta hihnan ollessa lyhyeksi asetettuna taikka olan yli ripustettuna hihnan ollessa pitkäksi vedettynä.

Valmiusasento. Valmiusasennossa naamari on kunnostettuna ja valmiina päähän pantavaksi. Kunnostettu naamari soveltuu sellaisenaan naamarilaukkuun ollen laukku valmiusasennossa auki. Kunnostettu naamari soveltuu naamarikoteloon vain, jos leikataan koteloselostuksessa mainittu merkitty alue kotelon päästä esim. terävällä veitsellä pois, jolloin kunnostettu naamarin suodattimen kierreosa työnnetään muodostuneeseen leikkaukseen naamarin kasvo-osan jäädessä laatikon sisäpuolelle ja suodattimen sen ulkopuolelle.

Käyttöasento. Käyttöasennossa on naamari päässä, johon se viedään silloin kun havaitaan taistelukaasun läsnäolo tai kumillaan kaasuhälytys. Suoritusta

varten keskeytetään muu toiminta, pidätetään hengitystä, poistetaan päähine sekä otetaan naamari esille. Päähän vetämistä varten otetaan päähupusta kiinni kummaltakin puolelta ja hieman keskikohdan yläpuolelta siten, että peukalot ovat hupun sisäpuolella ja muut sormet sen ulkopuolella. Tämän jälkeen työnnetään leuka päähupun sisään ja vedetään peukaloilla päähuppu yli pään taakse saakka sekä suoritetaan voimakas uloshenkäisy. Päähän vetämisessä on varottava peukalon kynsillä rikkomasta päähupun kumia. Päähuppu on vielä sovitettava niin, että silmät ovat naamarilasien keskipaikkeilla ja ettei hupussa ole poimuja ja hupun reuna kaksinkerroin sekä että suodatin on kiinnitetty. Tämän jälkeen päähine pannaan päähän ja toimintaa jatketaan syvään ja tasaisesti hengittäen.

Naamarin riisuminen. Ennenkuin naamari voidaan riisua on todettava raottamalla leuan kohdalta hieman naamaria ja nuuhkaisemalla, ettei taistelukaasun hajua enää tunnu. Jos riisumisen jälkeen kaasun hajua taas tuntuu on naamari uudelleen puettava päähän. Naamari riisutaan siten, että pujotetaan peukalot päähupun ja leuan väliin ja vedetään peukaloilla päähuppu leuan alta ulos ja edelleen pään yli taakse.

Käytön jälkeen kuivataan naamari hyvin ja pannaan laatikkoonsa tai laukkuunsa. Likaantuneen naamarin kasvovo-osa pestään haalealla vedellä, suodatinta ei saa pestä.

(Viittaamme siv. 2 olevaan ilmoitukseen.)

Poliittinen tietopeli.

(Vastaukset.)

- 1) Hella Vuolijoki.
- 2) Kenraali v. Richthofen.
- 3) Vihtori Kosola.
- 4) Alfonso XIII.
- 5) Dolores Ibarruri — kuuluisa punakihoittajatar Espanjasta.
- 6) Elokuun 26—27 päivinä Ilmajoella.
- 7) Ministeri Procopé.
- 8) Eversti Somersalo.
- 9) Pastori Simojoki, lehtori Ala-Kulju, toimittaja J. Virkkunen, maisteri Vaapasalo ja ylioppilaat Tevaluoto ja A. Virkkunen.
- 10) Kolme miljoonaa.
- 11) Viljan hinnan laskua.
- 12) Luutnantti Takkinen, eli "Ilmarinen".
- 13) Niitä Kannaksen pitäjiä, joitten maatilat aikoinaan lahjoitettiin ryssäläisille ylimyksille.
- 14) Urho Vilpitön Toivola — entinen edistysmielinen — nykyinen marxilainen.
- 15) Valtioneuvos Paasikivi.

Mikko Kaloinen

SAHALAITOKSET

Tuuloksessa, puh. 7.

Puutavaraosasto

Hämeenlinnassa (Kiistala)
puh. 790.

**Luhangan Maanviljelijäin
Kauppa Oy.**

Tammijärvi.

**Varaluomari
Allan Larvia**

Lahti, Rautatienkatu 13.
Puh. 2162 & 2236.

**Ostakaa lahjoiksi
hopea- ja tina-
tavaroita.**

Tuottakaa iloa ja kestä-
vää mielihyvää antamal-
la lahjoiksi hopea- ja
tinatavaraa. Käykää kat-
somassa ja ostamassa
runsaasta varastosta.

**Kultaseppä
ARVI KALLIO**

Lahti, Rautatienk. 20. Puh. 305.

Lapuan Säästöpankki

LAPUA — TIISTENJOKI.

Talletukset n. 31. milj. mk.

Maksaa korkeimman käyvän talletuskoron.

Käyttäkää oman pitäjänne
pankkiliikettä.

**IISALMEN
SEURA-
HUONE**

Iisalmi — Puh. 346.

Ajanmukainen ja
viihtyisä.

Om. Ida Bolander.

MEIDÄN

Vesi- ja voirinkeli

on ympäri maan
tunnettu parhaaksi.

TILATKAA KOELÄHETYS.

T:mi L. SILVENNOINEN

Sortavala, Oikokatu 1
Puh. 659.

OSUUSKAUPPA SAMPO

TURENKI. PUH. 98.

Myymälät: Turengissa, Leppäkoskella ja Saloisissa.

Nauttikaa kahvinne

**KAHVILA
AROMAAN**

kodikkaissa suojissa!
Pomarkku. Puh. 5.

Rauman

Nahkatehdas Oy.

Rauma, Puh. 66.

**Outiskosken
Saha ja Mylly**

UURAINEN.

Omist. Viljo Silvasti.

**Lahden Koneellinen
AUTOMAALAAMO**

Lahti, Pekanmäki - P. 3129.
(Omist. O. RAUTTO)

**Autokori- ja kone-
korjaamo.
H i t s a a m o.**

**Kahvila
MAJAKKA**

Kajaani, Kauppakatu 13.
Puh. 295.

Suosittelaa!

**Siirtomaa-
tavaraliike**

S. A. Korpula

Tampere. Härmälä.
Puh. 21 97.

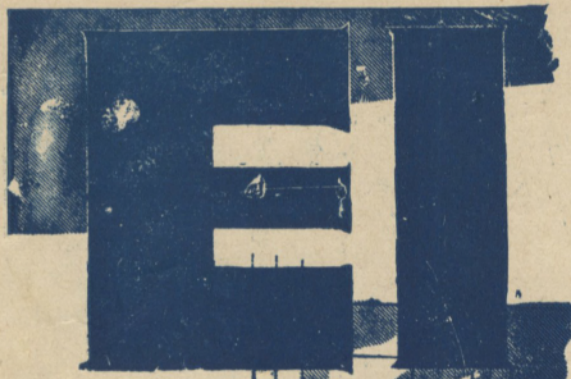
**SEMENTTIVALMISTEIDEN
TARVITSIJAT!**

Kattotiilet, kaivo- ja sil-
tarenkaat, viemäriputket
y.m. valmisteemme ovat
tunnettuja kestävyys-
tään ja hintamme ovat
tunnetusti kohtuulliset.

Pyytäkää kustannusarvioita.
Tiedustelkaa hintojamme!

SALON SEMENTTITUOTE
OMISTAJA L. AHO - SALO
Puhelin 473.

Suosittellemme ensiluokkaisia valmisteitamme: kehä- ja pyöräsahoja, halko- ja käsisahoja, kuorima- ja kolousrautoja, niittokoneen-teriä ja eril. puutarhatyökaluja.

tarvitse kääntää vasemmalle!

INTERNATIONAL

kestävä ja luotettavan luja kuormavaunu.

Jokainen INTERNATIONAL-omistaja on tehnyt saman havainnon: Matkamittari näyttää kunniolitettavia kilometrilukuja, mutta korjauspajaan ei tule asiaa.

INTERNATIONAL onkin erikoisteräksisestä rungostaan alkaen vankka kuormavaunu, jolla on riittävästi voimaa raskaisiin ajoihin sekä samalla kylliksi nopeutta. Erikoismaininnan ansaitseekin INTERNATIONALIN tehokas moottori, aina varma ja vetovalmis sekä suuresti polttoainetta säästävä.

KANNATTAVIEN AJOJEN
KESTÄVÄ KUORMA-AUTO

VALKEAKOSKI
3. 8 piipi
Erkki Aalto

Suomen Maanviljelijäin Kauppa Oy.

Hinta 3 mk.

Selänselkä 1939, Lakeuden Kirjapaino